

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2010/11:4

Stenografiska
uppteckningar
2010/11:4

Fredagen den 22 oktober

1 § Allmänna frågor

Utrikesminister Carl Bildt

Statsrådet Birgitta Ohlsson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 13 september 2010

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 25 oktober 2010

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Välkomna, Birgitta Ohlsson och Carl Bildt med delegationer som väl är större än nämnden i sig! Men det kanske behövs – vad vet jag?

Vi börjar med Birgitta Ohlssons punkter i rådet för allmänna frågor. Det finns minnesanteckningar utsända från möte den 13 september som ni har fått med posten.

Utrikesutskottet informerades den 21 oktober, det vill säga i går, av kabinetssekreterare Frank Belfrage.

Nu tar vi saker och ting i den ordning de kommer. En del punkter är Birgitta Ohlssons, och sedan går vi över på punkter som föredras av utrikesministern.

Vi börjar förslagsvis med punkt 3, Resolutioner, yttranden och beslut antagna av Europaparlamentet. Har statsrådet någonting att säga eller har någon i nämnden några frågor eller synpunkter? Statsrådet har inget att säga om detta. Finns det några frågor eller synpunkter från nämnden? Om diskussion är överflödig lägger vi punkt 3 till handlingarna.

Vi går då över till punkt 4, Uppföljning av Europeiska rådet. Det är en informationspunkt. Om inte statsrådet har något att säga på den punkten och om det inte finns några synpunkter eller frågor från ledamöterna undrar jag om vi kan lägga punkt 4 till handlingarna. Svaret är ja.

Punkt 5 handlar om förberedelser inför Europeiska rådet den 28–29 oktober. Det gäller utkast till slutsatser. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 2 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Nu ska vi alltså diskutera förberedelserna inför Europeiska rådet som äger rum den 28 och 29 oktober. Det handlar framför allt om att förbereda Europeiska rådet. Det är fyra punkter som vi kommer att koncentrera oss på. Det gäller den ekonomiska politiken, G20, klimatförhandlingarna och även de kommande toppmötena med Ryssland, USA och Ukraina.

Jag tänkte börja med den ekonomiska politiken. Det är förstås Van Rompuy's slutrapport om ekonomisk styrning som står i fokus. Jag vill nämna att jag har statssekreterare Ackum från Finansdepartementet vid min sida. Hon deltar aktivt vid dessa möten och kommer att vara behjälplig vad gäller frågor. Susanne Ackum var också i nämnden för en vecka sedan och samrådde inför Ekofinrådet.

Den första punkten gäller Van Rompuy's slutrapport, som handlar om ekonomisk styrning. Vi vet alla att den ekonomiska krisen har visat på tydliga brister i EU:s budgetdisciplin. Det är ett av skälen till att krisen utvecklades på det sätt som den gjorde. Europeiska rådet gav vid sitt marsmöte i uppdrag åt Herman Van Rompuy att titta på de olika åtgärder som finns för att förstärka budgetdisciplinen inom EU. Han fick även i uppdrag att avlämna slutrapporten vid nästa veckas Europeiska råd.

Regeringen ställer sig bakom slutrapporten. Det är klart att man hade kunnat önska sig att den kunde gå längre på en del punkter. Men det är en bra utgångspunkt för det fortsatta arbetet på den här fronten.

Jag ska översiktligt redogöra för några av punkterna. Den förebyggande delen i den så kallade stabilitets- och tillväxtpakten föreslås stärkas. Det är bra, för det innebär ordning och reda i de offentliga finanserna. Det är bra när vi kan möta en vändande konjunktur. Vi vet alla att det är problematiskt att ha en stor offentlig skuldsättning. Därför föreslås att den offentliga skuldsättningen ska få ökad betydelse när finanserna bedöms inom ramen för stabilitets- och tillväxtpakten.

Vi tycker också att det krävs mer av både morötter och piska. Det handlar om att se att incitamenten och sanktionsmöjligheterna stärks för att länder ska få en mer ansvarsfull finanspolitik. De nationella budgetramverken behöver stärkas. Vi vet inte minst från svensk sida hur viktigt det är utifrån vår egen erfarenhet.

Rapporten förordar också att det för euroområdet ska etableras en permanent krishanteringsmekanism för att man ska kunna hantera framtida offentliga finansiella kriser under bättre ordnade former.

Sammanfattningsvis: Vi vet alla att vi måste vara bättre rustade inför nästa ekonomiska nedgång. Det arbete som rapporteras i slutrapporten är en pusselbit i detta viktiga arbete.

Sedan kommer frågan om rapporter om avgifter och skatter på finansiella institutioner. Rapporten lyfte fram att EU:s medlemsländer bör införa en stabilitetsavgift. Det är något som regeringen välkomnar och som faktiskt redan är gjort i Sverige. Det är också positivt att rapporten tar upp olämpligheten i att införa en transaktionsskatt på EU-nivå. En sådan skatt kan bara införas på global nivå, och det finns inget stöd på global nivå för det i dag.

Regeringen är tveksam till en skatt på finansiella aktiviteter, men vi välkomnar ändå en utredning om vad detta skulle innebära.

Sedan kommer en lägesrapport om inrättandet av EU:s nya tillsynsstruktur. Man kan säga att det är ett slags finansinspektion fast på EU-nivå. Som ett led i att stärka den finansiella tillsynen finns det nu en överenskommelse mellan Europaparlamentet och rådet om det så kallade tillsynspaketet. Det är en överenskommelse som välkomnas av regeringen. Det handlar om att få den operationell i början av nästa år, 2011.

Därefter kommer vi in på G20-toppmötet som äger rum i Söul i november. Där förväntas Europeiska rådet ge stöd åt de gemensamma

ståndpunkter som fastslogs av Ekofinrådet i veckan. Regeringen stöder dessa ståndpunkter. Frågor som kommer att diskuteras på mötet är bland annat klimat och stabila statsfinanser.

2010/11:4
22 oktober

Sedan kommer vi in på en viktig punkt, nämligen klimatförhandlingarna, som jag vet intresserar många. Miljöministrarna antog slutsatser angående klimatfrågan vid ett möte som ägde rum den 14 oktober. Vid det mötet samrådde miljöminister Andreas Carlgren med EU-nämnden.

Förhandlingarna har gått långsamt efter Köpenhamnstoppmötet. Vi kan klart säga att det inte kommer att bli lätt att nå framgångar i Cancún. Vi vill från svensk regerings sida få ett beslut som förankrar Köpenhamnsuppgörelsen och öppnar för att som en större del av uppgörelsen överväga en andra åtagandeperiod vad gäller Kyotoprotokollet.

Efter Cancún ska EU återkomma till frågorna om en långsiktig strategi inklusive mål för 2030. EU levererar också så kallad fast start-finansiering i enlighet med de löften som gavs i samband med Köpenhamnsöverenskommelsen. Det handlar om totalt 7,2 miljarder euro. Detta är en fråga som är oerhört central för EU:s trovärdighet vad gäller klimat- och miljöfrågorna. Ni kommer att få en utförlig rapport inför Cancúnmötet.

Slutligen vill jag lyfta fram kommande toppmöten med Ryssland, USA och Ukraina. Det är det fjärde och sista området, alltså förberedelserna för detta. När det gäller toppmötena kommer de även att gälla rådet för utrikesfrågor som möts den 25 oktober. Utrikesministern kommer att gå in lite mer på dem strax.

Jag skulle vilja nämna EU–Ryssland-toppmötet lite speciellt då jag bedömer att det är av intresse och av mycket viktig karaktär. Sverige stöder några punkter. Den första är ett ryskt WTO-medlemskap. Vi hoppas att toppmötet går i rätt riktning på den fronten. Den andra är viseringsfrihet som ett långsiktigt mål. EU och Ryssland ska nu försöka ta de steg som båda sidor måste göra för att möjliggöra förhandlingar om viseringsfrihet. Det handlar om att Ryssland inte får ges rabatt, exempelvis vad gäller rättssäkerhet, på den fronten.

Det handlar också om moderniseringspartnerskapet, vilket lanserades vid det EU–Ryssland-toppmöte som hölls i Stockholm i november. Vi vill att partnerskapet ska ges ny vitalitet.

Sist men inte minst är det viktigt att partnerskapet får en bred karaktär och att det framför allt omfattar människorättsfrågor, demokrati och rättsstatlighet. Det är någonting som vi lyfter fram väldigt mycket från den svenska regeringens sida.

Avslutningsvis: Den sista punkten för dagordningen för allmänna rådet handlar om Serbien. I och med att det är utrikesminister Carl Bildt som är ansvarig för utvidgningsfrågorna i regeringen kommer jag att lämna över den punkten till honom.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Jag föreslår att vi tar punkterna en efter en och att vi börjar med Van Rompuy's task force. Det är riktigt att Susanne Ackum var här den 15 oktober och föredrog detta.

Jag lämnar ordet fritt om det finns frågor eller synpunkter. Detta gäller alltså bara den första punkten, om Van Rompuy-gruppen.

Anf. 4 BO BERNHARDSSON (S):

Jag börjar med att tacka för informationen. När det gäller åtgärderna för att uppnå budgetdisciplin säger statsrådet att regeringen kräver mer och att man vill ha både morötter och piska. Jag är lite intresserad av att få det konkretiserat. Vad är det för typ av åtgärder? Det gäller kanske framför allt morötterna, men också piskan.

Anf. 5 JONAS SJÖSTEDT (V):

Herr ordförande! Jag tackar ministern för genomgången. Vi hade den här diskussionen vid EU-nämndens tidigare möte. Då klargjorde jag att vi från Vänsterpartiets sida ser positivt både på skatten för finansiella aktiviteter och på en Tobinskatt, så där avviker vi.

Vi tycker också att flera av slutsatserna som kommer från Van Rompuy och även från kommissionens utspel i frågan är bekymmersamma i och med att vi ser finanspolitiken som ett nationellt område. Om vi har förstått saken rätt har Sverige en beredskap för att stärka inflytandet över finanspolitiken från EU:s sida även över icke-euroländer. Det motsätter vi oss. Vi tycker även att det är mycket tveksamt att skärpa kommissionens roll på området.

Jag har en fråga som gäller det förslag som kommissionen har lagt fram om omvänd kvalificerad majoritetsomröstning när det gäller stabilitetspaktens tillämpning. Anser ministern att det är möjligt inom ramen för nuvarande fördrag, eller kräver det en fördragsändring?

Det har kommit ett förslag, kan man kalla det, från Tyskland och Frankrike om en fördragsändring 2013 för att ändra stabilitetspakten. Jag undrar om förslaget kommer upp till debatt och om den svenska regeringen har någon inställning till att starta en sådan process 2013.

Det finns en icke obetydlig risk att exempelvis Grekland tvingas ställa in betalningarna framöver. Det är någonting som man måste se i vitögat; det kan bli så. Vad finns det för beredskap för den sortens händelser? Diskuterar man möjligheten att något land måste tvingas lämna eurosamarbetet, och i så fall under vilka former?

Anf. 6 ÅSA ROMSON (MP):

Miljöpartiet gör ungefär samma analys som den som Jonas Sjöstedt från Vänsterpartiet redogjorde för. Jag tror att ni hade det uppe i diskussionen förra gången. Det gäller detta att de finanspolitiska musklerna nu skärps på EU-området också för icke-euroländer. Det är inte någonting som vi ser positivt på, utan vi tycker snarare att man skulle hålla detta till de länder det mer berör.

Anf. 7 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Jag inleder med att svara på några frågor som kopplar till det som Jonas Sjöstedt lyfte fram. Sedan kommer Susanne Ackum att komplettera med resten.

Vad gäller frågan om det fransk-tyska utspelet om en permanent kris-mekanism och fördragsändringar kan man säga att det för tillfället inte finns något förslag att ta ställning till över huvud taget. Det har inte kommit upp på bordet ännu.

Rent allmänt kan man säga att regeringen ser ett behov av ett permanent tillgängligt instrument för att EU ska kunna agera snabbt och kraft-

fullt i liknande situationer i framtiden. Susanne Ackum kommer att komplettera det jag säger i denna fråga. Något förslag finns alltså inte på bordet ännu.

2010/11:4
22 oktober

Vi vet att det är önskvärt att undvika en fördragsändring. Vi minns alla hur besvärligt det var när det gällde att ratificera Lissabonfördraget. Samtidigt är vi angelägna om att få den permanenta krishanteringsmekanismen. Vi får återkomma när detta blir ett konkret förslag.

Anf. 8 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Det som främst har diskuterats vad gäller en förstärkning av stabilitets- och tillväxtpakten, och där man kanske har vattnat ur förslagen på senare tid, är att införa mer av automatik och att det skulle ske tidigare varningar, men kanske inte så drakoniska som de som tillväxtpakten stipulerar i dag.

Detta har varit viktigt för framför allt de små länderna som har tyckt att man i tidigare diskussioner i olika sammanhang har diskriminerat de små länderna och att de kanske har behandlats betydligt hårdare än de stora länderna. Framför allt har man minnen kvar sedan 2005 då Frankrike och Tyskland begärde en del undantag och faktiskt fick det.

Här kan man tycka att man kanske skulle ha landat i mer automatik så att man kommit ifrån det icke-diskriminerande inslaget i att det blir ett politiskt beslut om vilka länder som ska få sanktioner eller inte.

Vad gäller morötter tror jag att man ser det så att moroten är att vi har ordnade finanser så att vi slipper hamna i de här situationerna framöver.

Jonas Sjöstedt ställde frågor angående den omvända kvalificerade majoriteten. Det är väl kommissionen som har ett rättssekretariat som har bedömt att detta ska kunna gå utan fördragsändringar. Jag tror att man möjligtvis har tänkt lite grann på det hela, men det är helt enkelt så man gör för att undvika fördragsändringar.

Birgitta Ohlsson svarade på frågan om Tyskland och Frankrike.

Jonas Sjöstedt ställde en fråga om Grekland och att tvingas ställa in betalningarna. Jag ska inte säga att det i de här sammanhangen sker konstruktiva diskussioner om exakt hur man ska agera ifall en sådan situation uppstår. Inom ramen för den permanenta krismekanismen är det den typ av situationer som man vill ha ett skyddsnät för. Så kan man tolka det hela, men inte att man direkt diskuterar: Vad händer om Spanien tvingas ställa in betalningarna?

Vad gäller EU-länder kontra eurozonländer tror jag att man måste se det hela som att om någonting händer inom eurozonen så spiller det över på de länder som finns inom EU. Det är inte så att vi känner att vi är skyddade från de återverkningar som sker. Av den anledningen bör vi vara med i samarbetet och jobba inom ramen för regler som ska gälla alla EU-länderna. Det är vår uppfattning i frågan.

Anf. 9 URBAN AHLIN (S):

En del av frågorna har ställts av både Bosse Bernhardsson och Jonas Sjöstedt. Jag tycker ändå att man ska fråga efter regeringens politiska hållning till eurosamarbetet och stabilitetspakten. Precis som Susanne Ackum sade tidigare hade vi regler. När Tyskland och Frankrike inte höll sig till dem gjorde man lite kompromisser och lite politiska lösningar. Nu har man letat efter automatiken, att det ska slå till automatiskt.

Jag känner en viss oro för eurosamarbetet i fortsättningen. Vad händer om dessa länder helt enkelt inte klarar av att hålla sig inom de ramar som finns? Ju mer automatik och ju hårdare straff, desto större är risken när vi kommer några år framåt och länderna inte har klarat av kraven. Vad gör man då? Hur har ni balanserat den frågan?

Det andra jag vill säga är att också vi socialdemokrater starkt stöder idén om en skatt på internationella finansiella transaktioner. Det är självklart att man kan hitta mängder av svårigheter att genomföra en sådan. Men jag tycker att det är bra att ni tydligt säger att det är värt att utreda.

Anf. 10 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Jag tycker att det är välkommet att Ryssland nu kanske ska bli medlem i WTO. Då får man väl också tro att de har sett över sin egen politik vad gäller handelshinder och tullar. Jag tänker inte minst på det som varit kopplat till skog och virke.

Mot bakgrund av det, toppmötet med USA och det som handlar om de globala ekonomiska frågorna, undrar jag om den frågan kommer att komma upp när det gäller WTO och WTO-förhandlingarna – inte minst med tanke på det ekonomiska läge som USA just nu är i.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Kan vi vänta med Carina Adolfsson Elgestams fråga om Ryssland och WTO? Vi talar först om Van Rompuy-gruppens rapport. Jag håller med om att det inte är helt enkelt att ta sig fram i pappersgeografin.

Då gällde det Urban Ahlins träffande fråga.

Anf. 12 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Det gäller lite grann också det som Jonas Sjöstedt tog upp. Det är den permanenta krismekanismen som nu diskuterats men som vi inte har fördjupat oss i. Den finns ändå nämnd i Van Rompuys slutrapport. Man diskuterar hur man ska se på den privata sektorn. Det är kanske lite det som Jonas Sjöstedt frågade.

Ska man ha vad vi kallar för hair cuts? Ska man göra avskrivningar? Det är någonting som är svårt att diskutera eftersom marknaden blir väldigt orolig. Det är lite den som styr vissa skrivningar. Det här är någonting som vi ska diskutera. Vi ska ta fram underlagsrapporten, men vi ska arbeta vidare med den permanenta krismekanismen.

Det som är bekymmersamt är att Tyskland för att diskutera en permanent krismekanism tror sig behöva en fördragsändring. Det har att göra med no-bailout-klausulen. Detta med hair cuts, att man ställer upp och lånar åt varandra eller tar på sig det andra landets skuld är en bailout. Frågan är: Hur ska vi tolka denna bailout? Allt det måste vi diskutera vidare. Det finns inte i rapporten.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Är det några frågor eller synpunkter under den första punkten? Nej.

Vi går vidare på punkten b. Den frågan har varit uppe den 15 oktober. På den punkten anmälde Miljöpartiet och Vänsterpartiet avvikande mening.

Då tar vi frågan om transaktionsskatten.

Anf. 14 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Som vi diskuterade förra gången när Finansdepartementet var i nämnden, och precis som Birgitta Ohlsson sade, ser regeringen stora problem med att införa en transaktionsskatt, den så kallade Tobinskatten. Vi har egna erfarenheter av det som kallades för valpskatten, att transaktionerna flyttar ut ur landet. De inkomster man tror sig få från den typen av skatter blir betydligt mindre än vad vi först trodde. Vi hade nog räknat med 1 ½ miljard. Jag tror att inkomsterna låg på 60–80 miljoner.

Aktivitetsskatten, som Urban Ahlin nämnde, tycker vi är mer intressant. Vi välkomnar att vi tittar närmare på det. Lite grann måste man dock hejda sig. Det är väldigt mycket beskattningar och avgifter på gång i sektorn. Man måste se det sammantaget så att man inte kastar upp alla bollar i luften, de ramlar ned och man helt enkelt inte har någon samlad bild. När vi väl tittar på detta måste vi titta på den samlade bilden hur mycket sektorn beskattas.

Det finns ett problem till slut. Sektorn ska förse både hushåll och företag med krediter. Det gäller att den gör det på ett så effektivt sätt som möjligt. Det får man väga in i slutändan.

Anf. 15 ÅSA ROMSON (MP):

Det gäller transaktionsskatten, eller Tobinskatten, som diskuterats. Att införa den på internationell nivå är det som har diskuterats också från andra grupper. Om EU tydligt tar avstånd är det bara att konstatera att det inte finns något stöd. På vilket sätt bidrar EU till att försöka hitta ett stöd internationellt för en sådan transaktionsskatt mer globalt?

Anf. 16 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

EU har tidigare verkat för att man i G20-sammanhang ska ta upp transaktionsskatten. Jag tror att en del stora länder inom EU nu är beredda att också på EU-nivå pröva att införa en transaktionsskatt även om man inte lyckas övertyga G20-länderna om att införa transaktionsskatten. Som jag sade tidigare är våra erfarenheter när vi införde transaktionsskatten i Sverige inte speciellt goda. Sverige stöder inte detta.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Då föreslår jag att vi går vidare till G20-toppmötet i Seoul och förberedelserna inför det.

Anf. 18 ÅSA ROMSON (MP):

Jag måste bara fråga om du tänker ta upp alla avvikande meningar i slutet, eller om du menar att du ska sammanfatta dem efter varje punkt.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Du får gärna säga det på de punkterna.

Anf. 20 ÅSA ROMSON (MP):

Jag vidhåller den avvikande mening som jag förstår diskuterades redan förra gången.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Okej. Jag förmodar att det är samma sak med Jonas Sjöstedt.

Anf. 22 JONAS SJÖSTEDT (V):

Du förmodar helt rätt, herr ordförande.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Då går vi över till G20-toppmötet i Söul. Också det var uppe i EU-nämnden den 15 oktober. Finns det några frågor eller synpunkter på detta?

Anf. 24 ÅSA ROMSON (MP):

Det finns den eviga frågan. Visst ska man diskutera klimatfrågan, och det är jättebra, men det finns bredare hållbarhetsperspektiv på den globala finansmarknaden tillsammans med resurstillgången. Det är inte en snäv klimatfråga som behöver komma med utan ett bredare hållbarhetsperspektiv anser vi.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Ska vi se det som ett medskick? Okej. Då kan vi gå vidare till klimatförhandlingarna. Finns det några frågor eller synpunkter?

Anf. 26 JONAS SJÖSTEDT (V):

Här vill jag uttrycka att jag anser att Sveriges ståndpunkt ska vara att utsläppen av växthusgaser ska minskas med 30 procent till år 2020. Jag anmäler det som en avvikande mening och att det ska bli vår förhandlingsståndpunkt. Det är också en känd konfliktlinje inom Europeiska unionen.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Jag ska också säga att det förra gången fanns avvikande mening från Miljöpartiet.

Anf. 28 ÅSA ROMSON (MP):

Den avvikande meningen står fast. Det är samma sak som Jonas sade. Till det skulle jag vilja lägga problematiken med fast start-finansieringen. Det har upprepat kritiserats för att den i praktiken tas från biståndsbudgeten. Det är oanständigt. De pengarna behövs för ytterligare klimatinsatser och för att få i gång detta utanför biståndsbudgetarna. Det gäller alltså även den delen. Exakt hur den avvikande meningen formulerades förra gången vet jag inte, men detta är i så fall ett tillägg till den.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Problemet är att det sannolikt inte formulerades alls.

Anf. 30 PYRY NIEMI (S):

Herr ordförande! Vi instämmer i Vänsterpartiets och Miljöpartiets avvikande mening.

Jag hade en fråga om det. Vi hade miljöministern här för ett par möten sedan. Då ställde jag frågan till honom om han fortsatt från svenskt håll driver 30 procent. Det sade han att de vid varje möjligt tillfälle tar upp. Jag ställer samma fråga till Birgitta Ohlsson, så att man inte bara konstaterar att det inte blev någonting av i Köpenhamn och att det är fortsatt svårt.

Vi är tydliga från S, V och MP. Vi tycker fortfarande att man ska ha ledartröjan på sig och att EU ska försöka gå före. Men det känns inte som att det är vad man önskar längre, utan man har tonat ned det. Det är en bedömning. Jag vill höra Birgitta Ohlsson svara på frågan hur man ämnar ta upp det och att man ska försöka föra fram 30 procent.

Anf. 32 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! Vad gäller frågan om 30 procent står den inte på dagordningen för Europeiska rådet. Som läget ser ut nu finns det egentligen ingenting som talar för att man kommer att kunna ta det steget till Cancún. Det är så den globala debatten ser ut för tillfället. Nationellt vet ni att vi redan beslutat om 40-procentiga utsläppsminskningar. Sverige har verkligen tagit på sig ledartröjan på den fronten.

Som framgår av slutsatserna kan man återkomma till frågan om 30-procentiga utsläppsminskningar efter Cancún. Då är vi verkligen beredda att diskutera en uppskalning till 30 procent.

Anf. 33 ÅSA ROMSON (MP):

Den nuvarande hållningen är väl att Sverige inför Cancún anser att EU:s bud är 20 procent om man inte gör något, och sedan finns det flera villkor i de satserna. Det är villkor som vi redan på förhand vet att de länder man ställer de kraven på, till exempel USA och Kina, inte kommer att uppfylla. Det var konklusionerna från miljöministrarnas möte.

Det betyder att Sverige står bland de grupperna i EU och EU-kretsen som inte driver att EU ska ha 30 procent redan i ingången till Cancún, det vill säga utan de villkoren. Det är där frågan ligger från de rödgröna, och det är där vi och regeringen har olika ståndpunkter. Jag vet att Carlgren brukar vara otydlig på det, men så har ni röstat hittills i regeringen, och så tycker inte vi.

Anf. 34 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):

Herr ordförande! I ett realistiskt perspektiv finns det ingenting som talar för att det kommer att bli en uppskalning till 30 procent vid Cancún-mötet, men efter det kan man återuppta diskussionen. Jag föreslår att ni lyfter upp frågan igen med statsministern när han kommer hit på onsdag. Då får han utreda detta vidare.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Jag tror att jag vill sammanfatta hittills under den här punkten, eftersom frågan om Ryssland har en lite annan karaktär.

På den första punkten om Van Rompuys task force finns det stöd för regeringens fortsatta förhandlingar med det upplägg som har redovisats här.

Vad beträffar reglering av finansiella tjänster finns det en avvikande mening från Miljöpartiet och Vänsterpartiet men i övrigt stöd för regeringens här redovisade upplägg.

Vad beträffar toppmötet i Söul finns det stöd för regeringens här redovisade upplägg.

Sedan kommer vi till klimatförhandlingarna. Där finns det avvikande mening från Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna. Jag vill ställa en fråga till dessa partier. Jag kan till exempel fråga Åsa Romson, som varit mest aktiv. Ska detta uppfattas som en gemensam avvikande mening?

Anf. 36 PYRY NIEMI (S):
Vi stöder deras förslag.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:
Då är det en gemensam avvikande mening. Jag finner att det även på denna punkt, och även med denna avvikande mening, finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.
Vi går vidare till frågan om toppmötet EU–Ryssland.

Anf. 38 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):
Herr ordförande! Det gäller två frågor. Det ena handlar om toppmötet mellan USA och EU. Det kommer att vara en ganska generell dagordning på det mötet. Man kommer att tala om global ekonomi, klimat och energi samt säkerhet och utveckling. Troligen kommer också frågor om Mellanöstern och G20-mötet att tas upp.

Sedan gäller det frågan om Ryssland och virkestullarna. Vi är tydliga med att frågan om virkestullarna måste lösas innan ett ryskt inträde i WTO kan ske.

Anf. 39 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):
Det är bra, och det är bra att ministern är tydlig i den frågan. Ska jag tolka svaret på frågan om USA och toppmötet som att just WTO-frågan inte kommer upp under det som handlar om global ekonomi? Det kan ju finnas ett samband mellan de frågor som handlar om handel över kontinenterna.

Anf. 40 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP):
Herr ordförande! Detta om WTO-frågan får jag nog överlämna till utrikesminister Carl Bildt. Vi har fått en ganska lös dagordning hittills, men Carl har måhända större insyn i detta än jag.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:
Frågan gäller väl toppmötet i Ryssland och WTO. Det är väl klart att den kommer upp?

Anf. 42 Utrikesminister CARL BILDT (M):
Diskussionen om WTO och Ryssland kommer upp på olika sätt. Där pågår nu en slutförhandling mellan USA och Ryssland. Sedan har vi på den europeiska sidan ett antal utestående frågor – virkestullar och sådant

– som också måste lösas, och det finns också ett antal ännu krångligare punkter som måste lösas och som inte gäller vare sig USA eller EU. Men man kan väl säga att det pågår en ansträngning att faktiskt få detta i hamn. Vi ska ju inte glömma att det också har funnits signifikanta blockeringar på rysk sida, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<. Detta är ju en förhandling som har pågått i 14 år utan att ha nått sitt slut.

Jag var i Moskva de senaste dagarna, och det sammanföll med att en amerikansk delegation var där och försökte lösa några av de återstående knäckfrågorna, men vi har en del på europeisk sida också. Detta kommer säkert att återkomma i de olika mötena framöver, även om inte ett enskilt möte kommer att vara avgörande.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Då kan vi sammanfatta ärendet om EU–Ryssland-toppmötet med att det finns ett stöd för regeringens upplägg i de fortsatta förhandlingarna.

Då tar vi punkt 6, om Serbien. Den var uppe i EU-nämnden den 11 juni. Där fanns då ingen avvikande mening. Det har kommit förslag till slutsatser som vi kan titta på. Utrikesministern vägleder oss.

Anf. 44 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Herr ordförande! Det här är väl förhållandevis bekant materia. Det är egentligen en relativt oväsentlig punkt. Tekniskt sett är det så att när ett land ansöker om medlemskap i Europeiska unionen ställs den ansökan till ordförandeskapet. I detta fall ställdes den till Sveriges ordförandeskap. Därefter fattar ett ministerråd beslutet att skicka den vidare till kommissionen för att utarbeta en så kallad avis.

Detta har genom historien varit en rätt teknisk hantering. Den har kommit att politiseras lite under senare år. När det gällde Montenegro och Albanien var det rätt kraftiga tidsutdräkter som behövdes för att olika länder skulle kunna acceptera det. Med Serbien har det varit ännu besvärligare. Det har komplicerats inte minst av en holländsk regeringsbildning, som har fullbordats på ett eller annat sätt de senaste veckorna, och vi hoppas nu att vi ska få en holländsk accept av vad som i grunden är ett tekniskt beslut att skicka medlemskapsansökan vidare till kommissionen. Ungefär så är det. Den svenska ståndpunkten på den här punkten har varit entydig i decennier.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens upplägg i denna fråga. Därmed är vi klara med allmänna rådet.

2 § Utrikes frågor

Utrikesminister Carl Bildt

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
den 26 juli 2010

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor den 25 oktober 2010

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Vi fortsätter med rådet för utrikes frågor. Jag ska börja med att säga att det finns en översiktsrapport från den 26 juli som har sänts ut. Mitt andra inledande påpekande är att det finns en A-punktslista som utsändes i går och som ska vara inne i dag före kl. 14. På den listan finns en punkt 12, Moldavien. Den är nu upphöjd till en B-punkt, och den återkommer vi till under Övriga frågor.

I går, den 21 oktober, informerade kabinetssekreterare Frank Bel-frage utrikesutskottet inför denna överläggning i EU-nämnden. Det är ingen återrapport, men det har utsänts en översiktsrapport den 26 juli.

Vill utrikesministern säga något om detta?

Anf. 47 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Jag har inget att tillägga, men om det finns frågor kanske jag kan svara på dem.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Finns det några frågor om detta? Nej. Vi lägger rapporten till handlingarna.

Då går vi över till punkten EU–USA. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 49 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Låt mig i största allmänhet för nämnden nämna något som är nytt på många sätt. Det är en ny EU-nämnd, men vi befinner oss också i inkörningsskedet för Lissabonavtalet. Det har ju i och för sig trätt i kraft, men vi försöker få de olika mekanismerna att fungera som avsett. Det har varit en mer utdragen process än de flesta hade föreställt sig. Det har inte minst att göra med att vi nu har ett Europaparlament som har ökade befogenheter och ökad politisk förmåga till kraftutveckling. Rätt mycket energi har upptagits av att få den europeiska utrikestjänsten på plats.

I detta ingår också att få spelet i Bryssel att fungera mellan den valde ordföranden i Europeiska rådet, Herman Van Rompuy, den höga representanten, Catherine Ashton, och kommissionen, och det har inte minst gällt toppmötena.

Om jag inte missminner mig finns det ett 20-tal toppmöten som vi bedriver med olika länder i världen. Vi har nio strategiska partner. Det är en rätt omfattande apparat att förbereda dessa toppmöten. Det är Herman Van Rompuy som företräder Europeiska unionen på dem, assisterad av kommissionen och i vissa fall Catherine Ashton, något beroende på den utrikespolitiska tyngden i respektive dialog. Sedan ska detta förankras i de olika rådskonstellationerna. På Gymnichmötet och på senaste Europeiska rådet, där jag ersatte statsministern, för vi var precis i slutskedet av valrörelsen, har vi försökt få en orienteringsdiskussion om hur vi ska få

detta att fungera bättre. Det är en så pass stor mängd av möten och positioner som måste processas på ett eller annat sätt. Detta säger jag bara som allmän inledning på att vi fortfarande befinner oss i ett inkörnings-skede både för nya personligheter och institutioner som behövs för att få den strategiska dialogen med olika typer av globala partner att fungera.

Mötet i Lissabon, toppmötet EU–USA, har tillkommit efter att det skjutits upp. Det var från det spanska ordförandeskapets sida planerat att ha ett möte i Madrid. Det gick inte att få in i den amerikanske presidentens kalender. Då har det varit ett starkt önskemål från inte minst Herman Van Rompuys sida att få ett möte till stånd. Det kommer nu att äga rum i anslutning till Natotoppmötet, ISAF-toppmötet och Nato–Ryssland-toppmötet. Det är många möten i Lissabon just i dessa dagar.

Det som man sannolikt kommer att fokusera på är, skulle jag tro, den globala ekonomin. Det är G20-problematiken, som vi nyss avhandlade, som är den dominerande frågan både på den europeiska agendan och på den amerikanska agendan. Det är föga förvånande. Jag tror att det är en rätt säker prognos att en fortsatt dialog om fredsprocessen i Mellanöstern, eller vad vi ska kalla den, kommer att tas upp. Från svensk sida har vi också anfört att frågorna om cybersäkerhet, som vi bedömer som synnerligen intressanta, måste föras in i dialogen.

Med USA har vi ju en synnerligen tät och omfattande dialog. Därmed är det lite annorlunda med just de här toppmötena. Med andra länder är kanske toppmötet den händelse vi har med den parten. Men med USA har vi dag för dag en dialog i nästan varje fråga från de europeiska institutionernas sida. Att då göra en prognos om vilka frågor som kommer att dominera toppmötet blir svårt, men jag tror att det kommer att vara den här frågeställningen. De ståndpunkter vi tycker att EU ska företräda där är de ståndpunkter som vi nyss har diskuterat, till exempel när det gäller den ekonomiska krislösningen och G20-mekanismen.

Det är fullt möjligt att också miljö och energi kommer upp. Det är svårt att veta hur långt förberedelserna har kommit i det sammanhanget, men det är också något som är föremål för praktiskt taget ständig dialog över Atlanten.

Anf. 50 FREDRICK FEDERLEY (C):

Herr ordförande! Tack, utrikesministern, för en bra redogörelse! Jag har en generell, övergripande fråga.

Det senaste året har vi av självklara skäl diskuterat mycket av finanskrisens konsekvenser och hur vi i framtiden ska hantera detta. Det är inte så länge sedan vi hade en konflikt i Georgien, och vi vet att det finns flera frusna konflikter i Centralasien. Vi vet att man nu går till val i Moldavien igen och också i Azerbajdzjan om några veckor. Kommer någon av dessa frågor upp, eller har de fallit lite åt sidan?

I anslutning till både EU–Ryssland-toppmötet och EU–USA-toppmötet är det angeläget vad som kommer att ske, för att vi ska kunna få en upplåsning av en region med otrolig tillväxtpotential om rätt åtgärder sätts in. Jag återkommer med mer detaljerade frågor om Moldavien senare, men kan det tänkas att något av detta tas upp på toppmötet, eller har vi glömt denna del av världen till dess något nytt blossar upp där?

Anf. 51 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Min fråga är egentligen en upprepning som handlar om WTO och handelshinder. Det finns ju en koppling mellan den globala ekonomin och den problematiken. Om vi ska få fart på sysselsättningen och tillväxten är detta med handelshinder något som vi måste komma till rätta med. Med tanke på att arbetslösheten i USA ligger kring 15 procent och att USA enligt tidigare erfarenheter inte alltid är för att ta bort handelshinder är frågan om WTO och borttagande av handelshinder viktig. Därför vill jag upprepa detta. Kommer den här frågan att finnas med på dagordningen, kopplat till den globala ekonomin?

Anf. 52 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Den frågan kommer förvisso att komma med. Hur den kommer att bli på just det där mötet har jag svårt att uttala mig om, men på G20-mötet, som kanske är ännu viktigare i det här sammanhanget, är det ingen tvekan om att Europa driver den ståndpunkten. Man kan tillägga att vi driver den med relativt begränsad framgång gentemot USA.

Vi hade möjlighet att nu underteckna det viktiga frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Sydkorea. Det är det största och viktigaste frihandelsavtalet i världen av denna art under de senaste åren. Amerikanerna har också ett sådant avtal, men det är stoppat. Jag vet inte ens om de har lagt fram det för ratificering. Det avtalet går alltså ingenstans, men det går framåt med det europeiska avtalet. Vi förhandlar nu också om ett avtal med Indien. Där är man relativt långt framme i förhandlingsprocessen.

Från europeisk sida tar vi alltså upp detta hela tiden. Det finns i och för sig få skrivningar i G20-kommunikén som talar om att Doharundan, Doha Development Round, ska kunna slutföras. De skrivningarna har, ska jag ärligt säga, blivit alltmer urvattnade för varje G20-möte.

I Sverige kan vi ibland känna att vi inte har fullt gehör för vår linje inom Europeiska unionen, men på den globala sidan är det ändå Europa som är den ledande aktören för frihandelsförhandlingarna just nu. Det kommer vi att fortsätta att vara i alla olika toppmöten under de kommande månaderna.

Sedan kommer jag till östkonfliktfrågan. Jag är tveksam till om den kommer upp just på toppmötet med USA av den enkla anledningen att vi där har en synnerligen löpande dialog med amerikanerna. Det kommer att komma upp i andra sammanhang. Vi har ett OSCE-toppmöte i Astana i slutet av november där detta till exempel kommer upp. Det kommer alldeles säkert upp på Rysslandstoppmötet. Vi har en del punkter som återstår på vår egen lista på FAC som är relaterade till olika typer av utmaningar i öst.

Detta ligger mycket högt på den europeiska prioritetslistan, och det ligger också relativt högt på den amerikanska prioritetslistan. Vi har ett mycket nära samarbete kring de här frågorna. Vi har självfallet även en relativt intensiv dialog med Ryssland om det på den bilaterala nivån.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar att det finns stöd för regeringens fortsatta diskussion mot bakgrund av utrikesministerns redovisning och frågorna och svaren här.

Anf. 54 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det här blir en viktig avstämning. Det är det första toppmöte som äger rum under president Janukovitj. Med Ukraina har vi som bekant förhandlingarna om det som kallas Deep and Comprehensive Free Trade Agreement. De har gått så där. Hade ni frågat mig för några veckor sedan hade jag gett en mycket pessimistisk betraktelse av detta. Men nu frågar ni mig nu, och då har vi haft en förhandlingsomgång som gick bättre än vad vi hade anledning att förvänta oss. En bakgrund till det kan vara att vi har varit mycket tydliga i våra budskap till Ukraina om vikten av att de faktiskt rör sig framåt.

Vi kommer också att vara tydliga när det gäller vikten av att Ukraina upprätthåller de framsteg man har gjort vad gäller mänskliga rättigheter, demokrati och mediefrihet. Jag ska inte teckna situationen alltför mörk, men det finns moln på himlen som det finns anledning att uppmärksamma i den direkta dialogen med Ukraina.

Det som från ukrainsk sida tillmäts stor betydelse, bortsett från den övergripande politiska relationen, är att vi får en arbetsplan, en actionplan, för viseringsfrihet. Det är över huvud taget så att de här viseringsfrågorna är dominerande i relationen med nästan alla östliga partners av olika slag. De är mer eller mindre komplicerade. Vi har kanske märkt en något ökad restriktivitet i attityden i vissa EU-länder under de senaste månaderna. Vi återkommer till det i fallet Moldavien.

Här tillhör Sverige dem som är pådrivande – jag hoppas att vi har nämndens stöd för detta – utan att ge avkall på krav på rättssäkerhet, ordning på papper och sådana saker. Principiellt är vi anhängare av att vi ska gå mot ökad rörlighet. Här har Ukraina, liksom Moldavien för övrigt, gjort mer än vad vissa medlemsstater i EU hade förväntat sig att de skulle göra. Då gäller det att vi honorerar våra åtaganden gentemot dem. Det är nog en av de stora frågorna inför toppmötet den 22 november.

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Jag har själv en fråga. Utrikesministern nämnde ingenting om energisäkerhet och gasleveranser. Kommer inte det upp? Det vore lite konstigt.

Anf. 56 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag tänkte att jag för ovanlighetens skull skulle uttala mitt stöd för regeringens politik på det här området. Jag tycker framför allt att frågan om mediefrihet ska lyftas upp. Det finns oroande tecken i Ukraina, och det är viktigt att hålla uppe trycket på dem.

Sedan tycker jag att viseringsfrågan är avgörande. Det finns starka historiska band mellan framför allt delar av västra Ukraina och grannländerna. Vi har minoritetsfolk som finns i Ukraina, till exempel i Transkarpatien, som har släkt på andra sidan gränsen. Det är områden som har vandrat mellan länderna i historien. Det är ett stort hinder i dag.

Jag vill uttala mitt stöd för regeringen i de här frågorna och uppmana er att lyfta frågorna om mediefrihet.

Anf. 57 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det ska bli. Det kan jag utlova.

Energifrågorna är relativt stora. Vi har fått igenom, lite mot mina förväntningar vill jag säga, att Ukraina har anslutit sig till det som kallas European Energy Community Treaty, vilket är förlängningen av den l'acquis communautaire som EU har på energiområdet. Detta accepterar man nu i Ukraina. Det är betydelsefullt.

Sedan har vi haft en dialog med Ukraina angående medverkan i moderniseringen av det som heter GTS, det vill säga Gas Transit System. Detta går lite fram och tillbaka. Just nu går det lite framåt. Detta är framför allt en förhandlingsfråga mellan Moskva och Kiev i olika sammanhang. Jag är inte medveten om de allra senaste turerna. Detta har också att göra med ryska planer på att bygga nya pipelines. Det gäller framför allt det så kallade South Stream-projektet som går förbi Ukraina genom Svarta havet och som leder till betydande ukrainska farhågor.

Något som vi är involverade i, men det är mer på bilateral nivå, är ett mycket stort energieffektiviseringsinitiativ med stöd av europeiska institutionen EBRD för att över en längre period få Ukraina att satsa mycket mer på att minska sin energianvändning och öka sin energieffektivitet. Skulle vi lyckas att ta upp energieffektiviteten i Ukraina till normal centraleuropeisk nivå, som inte alls är svensk nivå, skulle Ukraina inte behöva importera någon gas över huvud taget, och mycket stora delar av de problem som vi har haft skulle bortfalla. Det är vår huvudinriktning vad gäller detta.

Men sedan är det också viktigt att vi har insyn i och europeisk medverkan i moderniseringen av det så kallade GTS.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Fortsatt diskussion förefaller överflödig. Jag sammanfattar att det finns stöd för regeringens upplägg inför det här toppmötet EU–Ukraina.

Då går vi till punkt 3 c, Unionen för Medelhavsområdet.

Anf. 59 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det här är ett specialkapitel. Vi har självfallet stött Unionen för Medelhavet. Det är ett berömvärt, viktigt och framåtsyftande initiativ, men vi är alla medvetna om att det har kört fast. Det har att göra med frånvaron av fredsprocess i Mellanöstern. Vi har fortfarande i våra kalendrar ett toppmöte med Unionen för Medelhavet inprickat, men det är mer tveksamt om detta kommer att äga rum.

Sedan blir det i formell mening något beslut angående att den höga representanten vill delegera sin roll när det gäller ledningen av Unionen för Medelhavet för en tvåårsperiod till Spanien i ljuset av olika institutionella svårigheter. Vi tycker att detta är en rimlig lösning.

I övrigt hänvisar jag till dokumentationen.

Anf. 60 JONAS SJÖSTEDT (V):

Det finns ju en politisk dialog inom ramen för Unionen för Medelhavet.

Anf. 62 JONAS SJÖSTEDT (V):

Den kan möjligen finnas, och det är intressant om den skulle finnas därför att Israel plötsligt skulle möta arabiska motparter.

Jag vet inte om det förenklar situationen för själva ramen, men jag tycker att det finns ytterligare en fråga som bör lyftas upp inom ramen för den politiska dialogen. Det är den alltmer akuta situationen i Väst-sahara. De senaste veckorna har vi sett en utveckling av folkliga protes-ter, framför allt utanför El-Aaiún, och en efterföljande marockansk re-pression mot detta.

Jag tycker att det är rimligt att Sverige, inom ramen för Unionen för Medelhavet, lyfter upp denna fråga med marockanerna och att man då uttalar sin kritik mot den här repressionen, att man kräver respekt för FN:s resolutioner på området och respekt för mänskliga rättigheter i Västsahara. Jag anmäler det som Vänsterpartiets avvikande mening i denna fråga.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Vi får väl först höra vad utrikesministern har att säga innan ni anmä-ler avvikande mening.

Anf. 64 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det som har varit och är det avgörande problemet inom Unionen för Medelhavet är att det blockeras av olika typer av bilaterala konflikter. Att betrakta konflikten mellan Israel och Palestina som en bilateral konflikt är kanske att ta till, men det är klart att den blockerar möjligheten att komma i gång med det multilaterala samarbetet i det här fallet.

Västsahara är, om jag ser det med dessa glasögon, en bilateral kon-flikt mellan Marocko och Algeriet. Jag ser risker med att ta in för många bilaterala konflikter i den multilaterala processen, för då tror jag att den multilaterala processen helt kommer att avstanna. Jag ser absolut sakfrå-gan, men jag är inte alldeles övertygad om att detta är rätt forum. Jag tror att det skulle kunna komplicera ett redan alltför komplicerat arbete inom unionen alltför mycket, men jag noterar sakfrågan som skild från form-frågan och var någonstans man hanterar den.

Anf. 65 ÅSA ROMSON (MP):

Utrikesministern får också gärna notera att vi i Miljöpartiet är väldigt angelägna om att man agerar i frågorna om Västsahara. Jag vill dock inte i nuläget göra någon bedömning av huruvida man ska göra det just inom ramen för den här dialogen eller inte.

Anf. 66 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Låt mig tillägga en sak. Detta är egentligen en FN-fråga. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Vill Jonas Sjöstedt fortfarande anmäla avvikande mening?

Anf. 68 JONAS SJÖSTEDT (V):
Ja.

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg med undantag för Vänsterpartiet som har en avvikande mening som hänför sig till konflikten mellan Marocko och Algeriet angående Västsahara. Är det en korrekt sammanfattning?

Anf. 70 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag skulle vilja uttrycka det som Marockos illegala ockupation av Västsahara.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Då kommer det med i de stenografiska uppteckningarna.

Anf. 72 ÅSA ROMSON (MP):

Herr ordförande! I den delen instämmer vi i Miljöpartiet.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

I den delen instämmer Miljöpartiet. Jag har sammanfattat att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna, men att det beträffande Västsahara etcetera finns två avvikande meningar.

Sedan har vi en diskussionspunkt om Kuba. Detta har varit uppe i EU-nämnden i ett antal decennier, som jag tror att utrikesministern sade tidigare. Det har inte funnits någon avvikande mening tidigare.

Anf. 74 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Herr ordförande! Här kommer utrikesministrarna att ha en diskussion för att se hur vi kan gå vidare. Det här är en gammal fråga lindrigt uttryckt. Situationen för mänskliga rättigheter och demokrati på Kuba är allmänt känd. Vi har en rätt tydlig svensk ståndpunkt i denna fråga liksom i andra frågor när det gäller MR i olika delar av världen.

Vi har en så kallad Common Position i Europeiska unionen från 1996. Den har kanske inte mötts med någon odelad entusiasm på Kuba, i Havanna, för att uttrycka saken försiktigt. Kubanerna har i stort sett krävt att vi upphäver denna common position innan de har några kontakter av mer formaliserad natur med Europeiska unionen. Common position är mycket tydlig när det gäller politiska fångar, mänskliga rättigheter och sådana saker som vi från svensk sida uppfattar som relativt självklara.

Vissa länder, eller framför allt ett visst land, har haft ett mycket starkt intresse av att normalisera relationerna till Kuba av historiska skäl >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< De har velat att vi skulle gå in i en konkret förhandling med kubanerna för att ersätta den så kallade common position från 1996.

Vi har haft en paus i diskussionerna inom Europeiska unionen under det här året i avvaktan på resultatet av de förhandlingar som framför allt har letts av den katolska kyrkan men också av den före detta spanska utrikesministern Moratinos. Dessa förhandlingar har lett till att 39 poli-

tiska fångar och ytterligare några under de senaste dygnet har kunnat resa till Spanien. De har inte frisläppts i den meningen att de är fria på Kuba, utan de är fria i den meningen att de har fått möjlighet att lämna landet. De har någon teoretisk möjlighet att återvända, men den förefaller tämligen teoretisk som det ser ut i dag.

Vi tillhör de länder som är rätt tydliga med att common position från 1996 ska ligga kvar. Inom ramen för den eller ovanpå den har vi absolut ingenting emot att man för samtal och dialog och utvecklar kontakter med de kubanska myndigheterna. Det är också förutsatt i common position. Men att rubba den tror vi vore att sända felaktiga signaler >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Det är värt att notera att de dissidenter som nu getts möjlighet, och det har inträffat förr, att lämna landet har en mycket tydlig inställning. De säger att de inte ser tillräckliga förändringar på Kuba för att det skulle motivera en grundläggande förändring av Europeiska unionens position.

Anf. 75 JONAS SJÖSTEDT (V):

Herr ordförande! Jag delar bedömningen att det i grundläggande mening inte har gjorts några positiva framsteg på Kuba. Om man ser på frågor som pressfrihet, normala demokratiska fri- och rättigheter eller politiska fångar är det snarare någon sorts taktiskt spel som pågår fram och tillbaka i olika frågor.

Samtidigt måste man säga att isoleringspolitiken i allt väsentligt har varit ett misslyckande, framför allt den amerikanska. Den har snarare stärkt maktavarna på Kuba.

Nu står Kuba oundvikligen inför förändringar med någon sorts naturlig avgång framöver. Det är väldigt oklart vart Kuba kommer att gå i framtiden. Jag är inte så säker på att den här isoleringspolitiken är det bästa sättet att främja de helt nödvändiga demokratiska reformer som måste komma på Kuba.

Jag tycker att den ståndpunkt som EU-kommissionen har intagit, att man kan sondera möjligheterna för ett samarbetsavtal med Kuba, är en rimlig avvägning >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<.

Självklart ska frågor om mänskliga rättigheter och politiska fångar vara en central del av en sådan sondering. Men jag tror att det är rimligt att man upprätthåller något slags aktivt tryck på Kuba och visar dem att om det sker demokratiseringar kommer omvärlden också att öppna sig gentemot landet.

Jag anmäler detta som Vänsterpartiets avvikande mening i denna fråga.

Anf. 76 ORDFÖRANDEN:

Jag tycker att vi kan vänta med avvikande meningar tills vi faktiskt har hört vad regeringsrepresentanten säger inför de frågor och synpunkter vi har.

Anf. 77 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Jag är inte alldeles säker på att meningen egentligen var så förfärligt avvikande när man tittar på den i detalj.

Jag delar helt uppfattningen att man inte ska ha en isoleringspolitik. Jag menar att i huvuddelen av fallen är isoleringspolitik felaktig. Det har vi inte heller. Vi har handelsrelationer, vi har inga sanktioner. Den enda bestämmelse, eller regel, som vi har är att om vi har politiska högnivå-besök på Kuba förväntar vi oss att de samtidigt träffar representanter för dissidenter eller demokratisk opposition, om man nu hittar någon sådan, för det är inte alldeles lätt att hitta dem utanför två meter höga betongmurar. Det har i allt väsentligt respekterats med undantag av ett land som kanske har åkt dit och bara träffat ministrarna och inte träffat andra.

Men vi har inte en isoleringspolitik och ska enligt min mening inte ha det. Vi har också en öppning för en förhandling med de kubanska myndigheterna och den kubanska regeringen i common position. Men de har ställt krav på att vi ska ändra vår inställning till demokrati och mänskliga rättigheter och inte vara explicita på den punkten för att de ska acceptera relationen till oss. Det är snarare så att kubanerna har en isoleringspolitik gentemot Europeiska unionen än att Europeiska unionen har en isoleringspolitik gentemot dem. Det kan vi inte göra så mycket åt.

Vi ser egentligen inga politiska reformer på Kuba. Vi ser däremot en kraftfull ekonomisk turbulens. Jag tror att de avskedade en halv miljon anställda i offentlig sektor. Ni klagar på den svenska regeringen, men där har ni någonting att klaga på när det gäller ekonomisk politik. Det är tecken på att systemet börjar vittra. I ett sådant läge tror jag i och för sig att det är rätt att ha denna öppenhet. Vår inställning är att tydligt fortsatt ligga kvar med common position 96. I den ingår en öppning för avtal av olika slag och ingen isoleringspolitik. Vi är tydligt kritiska mot den amerikanska sanktionspolitiken. Den har snarast stärkt regimen i sedvanlig ordning. Om Jonas Sjöstedt vill anmäla avvikande mening är det fullt möjligt, men det är lite svårt att se vari den består.

Anf. 78 ORDFÖRANDEN:

Jonas Sjöstedt kanske vill definiera den närmare om han vidhåller den.

Anf. 79 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag är oroväckande överens med regeringen i mycket av det som Carl Bildt säger här. Men jag skulle vilja föra till protokollet att jag uttalar stöd för EU-kommissionens ambition att sondera möjligheterna för ett framtida samarbetsavtal, självklart då med politisk demokrati och mänskliga rättigheter som en viktig komponent av dessa sonderingar.

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:

Är det den avvikande meningen?

Anf. 81 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ja.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Då sammanfattar jag att det finns stöd för regeringens fortsatta handlingar mot bakgrund av denna diskussion och den redovisning som här har gjorts.

Anf. 83 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Detta är mer en orienteringsdiskussion eller allmän diskussion som vi har.

Man kan säga att den georgiska utvecklingen är anmärkningsvärt normal i den meningen att reformpolitiken fortsätter. Situationen med de ockuperade territorierna är fortfarande besvärlig men förändras knappast i grunden. Den ekonomiska utvecklingen i landet har dock varit relativt hyfsad. Vi fortsätter associeringsförhandlingarna och strävar efter ett associeringsavtal för att på det sättet vara ett stöd till den fortsatta reformprocessen i Georgien. Jag har inte så mycket mer att tillägga, åtminstone inte omedelbart.

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Jag vill ställa en fråga. Jag läser i tidningen att Georgien, som är medlem av WTO, hotar att blockera Rysslands medlemskap i WTO. Det vore intressant att höra hur EU och Sverige agerar för att försöka förhindra Georgien att utföra detta dåd.

Anf. 85 URBAN AHLIN (S):

Naturligtvis tar vi alla avstånd från den ryska ockupationen av områden i Georgien och hävdar den territoriella integriteten. Självklart är det på det sättet. Jag skulle dock inte karakterisera situationen i Georgien som speciellt normal med tanke på hur situationen har varit där under de senaste åren. Det har faktiskt varit stridigheter, stor turbulens och politiska demonstrationer. Regeringen har slagit sönder en oppositionell radiostation, och nu håller man på att tricksa lite grann med konstitutionen. Man kan naturligtvis fråga sig vad syftet med detta kan vara.

Jag menar att det är oerhört viktigt att vi fortsätter med det östliga partnerskapet, att vi försöker få fram associeringsavtalet och så vidare. Carl Bildt har många gånger på sin blogg redovisat sin personliga vänskap med president Saakasjvili i Georgien. Det är nog väsentligt att man använder alla kontakter och påtryckningar som man kan för att faktiskt få till den där normala situationen i Georgien. Då är det inte bara oppositionen som gör felaktigheter, utan också presidenten gör en hel del felaktigheter.

När EU driver frågan om ett associeringsavtal är det alltså viktigt att man faktiskt är en konstruktiv partner och också vågar kritisera när Georgiens nuvarande ledning gör misstag.

Anf. 86 JONAS SJÖSTEDT (V):

I denna del skulle jag vilja ansluta till det som Urban Ahlin sade, nämligen att det finns vissa oroande tecken också i inrikespolitiken i Georgien.

När det gäller handelsförbindelserna mellan Georgien och Ryssland skulle jag i huvudsak vilja ställa mig på Georgiens sida. Ryssland har gång på gång infört olika sorters godtyckliga handelsrestriktioner gentemot Georgien, inte minst vad avser livsmedelsexport av olika slag. Jag

Anf. 87 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Jag vill säga något om Urban Ahlins synpunkter på vad som är normalt. Allting är relativt här i världen. Vad jag menar med detta är att läget i Georgien i dag är väsentligt mycket bättre än vad vi kanske hade anledning att befara för något år sedan. Det gäller både den demokratiska konsolideringen och val som är genomförda. Det innebär inte att det är perfekt, förvisso inte. Det innebär också när det gäller en del av de andra sakerna, till exempel den ekonomiska politiken, att det har gått bättre än vad det fanns anledning att befara för några år sedan. Det innebär inte att det är perfekt. Jag håller helt med Urban Ahlin om att det är klart att vi ska utnyttja de goda kontakter vi har för att påverka utvecklingen i positiv riktning, det är inte tu tal om något annat.

WTO-frågan har många komponenter, bland annat den som Jonas Sjöstedt tar upp. Det är inte bara i detta fall. Det gäller också delvis i Moldavien där Ryssland de facto har handelsbojkotter. Nu hävdar Ryssland att detta är motiverat av att till exempel det moldaviska vinet är hälsovådligt, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<. När det gäller Georgien har man total bojkott och har dessutom nästan spärrat gränsen, det vill säga att det nu har blivit en gränsöppning. Detta är åtgärder som inte är WTO-förenliga. Den frågan kommer också upp.

Den mer besvärliga frågan är att WTO förutsätter att man kontrollerar gränserna, att man har tullstationer vid gränserna mellan olika länder. Det förutsätter att man definierar var dessa gränser går. Som Urban Ahlin säger har vi en mycket bestämd uppfattning från Sveriges och Europeiska unionens sida om var gränsen, också tullgränsen, mellan Georgien och Ryssland går. Det är den gräns som Ryssland betraktar som en gräns mellan Ryssland och det självständiga Abchazien, som de, samt Nicaragua och någon ö i Stilla havet, har erkänt som självständigt.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Den svenska ståndpunkten är tydlig. Vi stöder Rysslands WTO-inträde, och vi stöder Georgiens territoriella integritet.

Anf. 88 ORDFÖRANDEN:

Problemet är att de förefaller oförenliga just nu.

Anf. 89 Utrikesminister CARL BILDT (M):

De är inte omedelbart förenliga, skulle jag vilja säga. Men det är klart att det gäller att hitta ett sätt så att de blir förenliga. Men de är inte omedelbart förenliga. Det är de inte för ögonblicket.

Anf. 90 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens fortsatta förhandlande mot bakgrund av den redovisning som här har gjorts.

Vi går vidare till nästa punkt på dagordningen som gäller Sahelområdet. Där har det delats ut utkast till rådsslutsatser. Denna punkt har blivit en beslutspunkt från att ha varit en diskussionspunkt.

Anf. 91 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Herr ordförande! Här förväntar vi oss att Catherine Ashton kommer att redogöra för sin syn på ett möjligt starkare engagemang från Europeiska unionens sida för säkerhet och utveckling i Sahelområdet. Vi hade detta uppe redan under det svenska ordförandeskapet, och det har tagits fram en del dokument. Den position som vi vill stödja, som återspeglas i utkast till rådsslutsatser, är att vi vill uppmana henne att gå vidare och se vad vi kan göra för sambandet mellan utveckling och säkerhet och att stödja reformprocesser i de olika länderna. Det är självfallet framför allt Frankrike som driver detta på grund av oro över situationen där, men det är ett gemensamt europeiskt intresse.

Anf. 92 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till nästa punkt, Fredsprocessen i Mellanöstern. Detta har varit uppe i EU-nämnden många gånger, senast den 15 september. Då konstaterade den dåvarande ordföranden att det fanns stöd i nämnden för regeringens ståndpunkt med avvikande mening från Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Man behandlade också Gaza och fredsprocessen i Mellanöstern. Det är samma frågor som återkommer hela tiden.

Vad är uppe just denna gång, utrikesministern?

Anf. 93 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det är en diskussionspunkt, och jag kan inte riktigt förutse vad som kommer att diskuteras under den. Men för protokollets skull ska jag säga att vi har en EU-position vad gäller fredsprocessen i Mellanöstern som tillkom under det svenska ordförandeskapet den 9 december förra året och som är upphöjd till kanonisk text i dessa sammanhang. Diskussionen sker med utgångspunkt från denna.

Sedan antar jag att det kommer att bli vittnesbörd från dem som nyligen har rest i regionen – jag tillhör inte dem – om de svårigheter som finns för att återuppliva de direkta fredsförhandlingarna i ljuset av att det israeliska begränsade bosättningsmoratoriet har upphört. Där pågår framför allt intensiva amerikanska ansträngningar som vi har anledning att ge vårt stöd.

Det finns också en förnyad oro för det labila läget i Libanon i ljuset av Harirtribunalens förväntade slutresultat och de effekter som detta kan få på stabiliteten.

Sedan har vi också, vilket vi kanske kommer att ge uttryck för från svensk sida, vårt fortsatta engagemang för att fortsätta försöka underlätta situationen för Gaza. Det har skett förbättringar i försörjningsläget och i blockaden av Gaza. Det får man medge. Men de är inte tillräckliga för att uppfylla de krav som vi har ställt. Jag förväntar mig en diskussion som underlag för fortsatt agerande från framför allt den höga representantens sida inom ramen för kvartetten och inom ramen för ansträngningarna att återupprätta de direkta fredssamtalen, vilket just nu verkar rätt besvärligt.

Anf. 94 FREDRICK FEDERLEY (C):

Ordförande! Jag tackar utrikesministern. Jag vill, så klart, börja med att ge stöd till den svenska positionen.

I dessa samtal har vi en tendens att fastna i frågor som i och för sig är oerhört viktiga om bosättningsmoratorium, murens och säkerhetsbarriärens sträckning och så vidare. Men vi glömmer ofta en ganska mänsklig dimension i det hela.

Något som har oroat mig under den senaste tiden är att det växer fram ett kvinnoförtryck bland Israels ortodoxa judar. Det har tidigare inte varit så vanligt i Israel, men det börjar få en tydligare position. Det finns busslinjer där kvinnor inte får sitta var de vill i bussen och så vidare. Dessa krafter blir allt starkare. De är än så länge svaga, men där finns en mycket ortodox syn på kvinnans utseende. Hon ska beslöja sig och så vidare. Samma tendenser ser vi tydligt i Gazaremsan.

Kommer dessa mjukare värden någonsin upp i diskussionerna eller hamnar vi hela tiden i de oerhört viktiga diskussionerna om bosättningsmoratoriet? Vi får inte tappa dessa bitar i diskussionen eftersom de är en viktig del av hela samtalet och får inte falla åt sidan, vilket de ofta gör i den offentliga debatten.

Anf. 95 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Läget är komplicerat. Återupptagandet av bosättningsbyggandet är väl närmast att betrakta som en provokation i det som kallas fredssamtal. Vi i Vänsterpartiet har en känd ståndpunkt, nämligen att man inom EU ska diskutera möjligheten att begränsa det ekonomiska samarbetet med Israel för att sätta press på landet. Jag vill anföra det här.

Anf. 96 URBAN AHLIN (S):

Jag börjar där Fredrick Federley slutade. Lösningen på den olyckliga radikaliserings som vi kan se i Gaza är att man bryter blockaden mot Gaza. Då kan de som har makten i Gaza inte klara av att sköta den radikaliserings som de gärna vill se. Vi vill bryta blockaden mot Gaza så att människorna kan leva ett mer normalt liv och inte utsättas för den press som nu är och som leder till en radikaliserings.

Jag vill understryka det som Jonas Sjöstedt tog upp om att den israeliska regeringen inte har förlängt moratoriet för att bygga ut bosättningsarna. Vi har senaste dygnet sett oroande nyhetsreportage om att det sker i en takt som det aldrig tidigare gjort. Det byggs 600 bostäder i en rasande takt. Att under fredsförhandling hålla på så måste anses vara en ren provokation.

Vad gör EU för att sätta press bakom orden? Israelerna måste ju göra något för att fortsätta fredsprocessen. Amerikanerna trycker på allt vad de kan, men de har inrikespolitiska problem med att vara för tuffa mot israelerna. Vad gör EU? Vad har vi för tändar att sätta i detta och visa vad vi går för?

Jag delar allt som utrikesministern säger, men vad kan EU göra för att påverka? Var tycker utrikesministern att vi behöver vara tuffare?

Anf. 97 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Jag ger Fredrick Federley rätt i att vi i de diskussioner vi har rätt ofta bortser från eller inte tillräckligt diskuterar de långsiktiga förändringar i de olika samhällen som av olika skäl tveklöst sker. Delar av dessa har att göra med mer fundamentala faktorer, men delar har att göra med, som

Urban Ahlin sade om Gaza, att det inte sker något i fredsprocessen. Dessa processer är i sig försvårande.

2010/11:4

22 oktober

När det gäller vår möjlighet att påverka har vi mer mun än tänder, om jag använder en biologisk dimension av diplomatin. Det är genom att tala och övertyga vi kan nå framgång. Israel är en demokrati, och en synnerligen vital demokrati. Det innebär att en fredsprocess måste vara förankrad i den demokratiska processen. Jag tror inte på påtryckningar eller tänder, för det leder i allmänhet till att demokratiska länder sluter sig. Vad jag sade om isoleringspolitik och Kuba kan jag upprepa vad gäller Israel. Det skulle vara kontraproduktivt i det israeliska fallet på samma sätt som det har varit i det kubanska.

Det är dialogpolitik som gäller, att föra en ständig diplomatisk och politisk dialog med de olika parterna för att övertyga dem om att freden är den väg som ger dem bäst förutsättningar för utveckling framöver. Det måste ske på ett sådant sätt att det är förankrat på bredden i det israeliska samhället, för annars kommer det inte att fungera.

Bredden måste också finnas i det palestinska samhället. Det palestinska samhället är inte en lika utvecklad demokrati som Israel, men det har demokratiska drag som man inte ska bortse från. Därför måste vi ha den diplomatiska dialogen med dem också.

Det var inget entydigt svar på frågan vilka tänder vi har, men min utgångspunkt är att det är den kontinuerliga dialogen som kan föra processen framåt.

Just nu befinner vi oss i ett kritiskt skede; det är ingen tvekan om det. De direkta samtal som Obamaadministrationen har satsat den första hälften av presidentperioden på att försöka få i gång har lett till två möten. Dessa två möten kom inte att handla om något, det vill säga de förde inget framåt. Man träffades och upprepade ståndpunkter, men det blev ingen egentlig dialog.

Därefter löpte det israeliska bosättningsmoratoriet ut. Den israeliska regeringen säger att man inte har någon möjlighet att förnya det, för man har inte det inrikespolitiska manöverutrymmet att göra det. Vi kan ha olika meningar om huruvida detta är sant eller inte, men där är vi för ögonblicket. Det pågår diplomatiska ansträngningar för att försöka nå en öppning och få någon typ av restriktion på bosättningarna för att få i gång samtalen igen.

Situationen på den palestinsk-arabiska sidan är besvärlig. Inom ramen för det arabiska fredsinitiativet finns det olika meningar. Det finns de som gärna avbryter kontakterna med Israel och går i en mer konfrontatorisk riktning i hopp om att det ska leda till resultat. Vi stöder mer dem som vill bibehålla dialogen även under svåra omständigheter.

Skulle man nå fram till exempelvis en överenskommelse om hur man delar, med 1967 som utgångspunkt, var gränslinjen ska gå, och gör de små justeringar som kan komma i fråga, skulle man per automatik lösa hela bosättningsproblematiken den vägen. Förutsättningarna för detta är dock relativt dåliga. Det gäller inte minst mot bakgrund av att en hel del av de förändringar i förhållande till 1967 års gränser som har diskuterats rör området i anslutning till Gaza som är ett område som inte ligger under den palestinska administrationen.

Låt mig för fullständighetens skull säga att en mycket viktig del av vår politik är att hjälpa till att bygga upp den palestinska administration-

en under premiärminister Salam Fayyad. I all den dysterhet vi har för övrigt har detta gått bra. Det har gjorts fantastiska framsteg. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Nu finns det en mycket väl fungerande palestinsk administration. Det har lett till att den ekonomiska tillväxten börjar komma i gång. Det har lett till att israelerna kan lätta en del på säkerhetsspärren på Västbanken, vilket ytterligare har underlättat den ekonomiska utvecklingen och det palestinska statsbyggandet. Mitt i dysterheten finns det alltså i alla fall något som är positivt.

Anf. 98 URBAN AHLIN (S):

I princip delar vi socialdemokrater Carl Bildts bedömning att sanktioner och isolering sällan leder till resultat. I stället leder det till det som utrikesministern pekar på, nämligen att landets politiska ledning sluter sig och att folket ger stöd till en ledning som känner sig pressad av ett hot utifrån. Den bilden har vi sett på många ställen.

Problemet i Israel är att radikaliseringsen inte bara sker i Gaza utan också i det israeliska politiska samhället. Vi ser att de mer högerextrema och fundamentalistiska krafterna flyttar fram sina positioner trots att vi har bibehållit uppfattningen att inte införa sanktioner och isolera landet. Det är ett problem i sammanhanget.

Arbetspartiet i Israel försökte föra freden framåt, men självmordsbombningar och annat påverkade det politiska klimatet så att högerkrafterna gick framåt. Arbetspartiet klarade inte av att ro det hela i hamn. När det då fanns en klar högerledare på andra sidan som tydligt sade i valrörelsen att han inte ska förhandla med palestinierna finns det paradoxalt nog en chans att få till denna förhandling. Så fungerar politiken.

Vi har handelsavtal och avtal mellan EU och Israel i vilka det finns en hel del klausuler som skulle kunna användas för att påtala de brott mot mänskliga rättigheter som pågår genom den israeliska blockaden av Gaza och annat. Det går att sätta press och tändar i EU:s politik. Man ska vara klar över det.

I grunden är det rätt att man har dialog och försöker påverka. Israelisk politik har dock gått i stå. Israel behöver hjälp att komma ur sin situation; jag delar den uppfattningen.

Samtidigt kan vi inte ha en massa MR-klausuler som vi använder mot andra länder i världen men vägrar använda när vi talar med israelerna. Man måste visa att man vågar ta upp även denna diskussion. Det kanske inte är rätt tillfälle nu, men om israelerna vägrar att återinföra moratoriet och medvetet skjuter fredsprocessen i sank och går emot hela världen tycker jag att vi vid ett senare tillfälle ska ta en ordentlig diskussion om vad vi kan bedriva för politik som de facto kan påverka situationen.

Anf. 99 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Urban Ahlin har rätt i att vi kommer att få anledning att återkomma till denna problematik åtskilliga gånger. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

MR-frågorna tar vi självfallet löpande upp i dialogen med Israel; det är inte tu tal om det.

Det man kan tillägga är att det har förekommit diskussioner om en uppgradering av relationen med Israel. Så länge situationen är som den är

ser vi dock ingen aktualitet i det. Vi är i princip för att uppgradera relationen med Israel, men det fordrar att de politiska förutsättningarna är riktiga. Så länge vi har den situation som vi diskuterat här är det svårt att se att dessa förutsättningar föreligger.

2010/11:4
22 oktober

Anf. 100 ÅSA ROMSON (MP):

Jag tackar för en bra redogörelse. Jag hävdar dock fortfarande Miljöpartiets tidigare avvikande mening, vilken jag är övertygad om är känd sedan tidigare. Vi anser att man bör använda lite mer kraftfulla medel och inte bara vänta och se med tanke på den situation palestinierna är i vad gäller bosättningspolitiken, gränsdragningarna och fredsprocessen. Vi måste nog fortfarande avvika i den meningen.

Anf. 101 ORDFÖRANDEN:

Anmäler Miljöpartiet alltså avvikande mening?

Anf. 102 ÅSA ROMSON (MP):

Ja.

Anf. 103 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Jag tackar också för redogörelsen. I diskussionen om Mellanöstern upplever jag att man riktar mest kritik mot Israel. Det kommer inte fram hur attackerat Israel blir av palestinierna när det gäller bombning, självmordsbombning och terrorism. Palestinier beskjuter ofta israeliska soldater och använder sjukhus och andra inrättningar. När israelerna försvarar sig blir det stora rubriker i tidningarna, och Israel framstår som den stora skurken. Bakomliggande orsaker kommer inte fram, och det saknar jag.

Det palestinska folket är säkert förtryckt av den egna ledningen, till exempel Hamas. Man påverkar befolkningen redan som barn med sitt hat. Hamas deklarerar i sitt principprogram att Israel aldrig ska erkännas. Det kan aldrig bli fred om Israel inte erkänns. Det finns alltså en bakvänd problematik, och jag saknar detta i diskussionerna i Sverige. Det framställs lite ensidigt.

Har man någon dialog med Hamas eller den palestinska ledningen i fredsprocessen?

Anf. 104 FREDRICK FEDERLEY (C):

Eftersom diskussionen blev lite övergripande kan man göra den mer komplex och låta den handla om mer än bara Israel och Palestina. Det finns en rad länder runt omkring som bör vara involverade på ett eller annat sätt för att nå framgång i den palestinska frågan. Israel är inte det enda land som har en blockad mot Gaza. Egypten har en också. Det är inte en helt oproblematisk relation som finns däremellan. Dessutom har en majoritet av den jordanska befolkningen som är palestinier fortfarande en oklar situation när det gäller rättslig status i landet. Vi har fortsatt en problematisk situation för palestinier i Libanon. Också det genererar en kraft i diskussionen. Det gäller även i anslutning till Iran.

Förs samtalen i någon bredare relation? Det finns en risk att man avsmalnar så mycket i konflikten att det inte leder framåt för att man inte får en helhetsbild. Försöker man få med de kringliggande länderna för att

arbeta med de konstruktiva krafter som finns på båda sidor och i många grupperingar? Historiskt har Israel tyvärr misslyckats att samarbeta med de goda demokratiska krafter som finns i samtliga palestinska samhällen.

Det som kanske är en ljusning i hela konflikten är att Israel har tagit ett större ansvar för Västbanken. Man kan se en ekonomisk tillväxt, och det fungerar bättre. Man ser också att det finns en bättre organisering där från det palestinska samhället. Det skulle kunna vara så att det goda exemplet, om man fortsätter i den riktningen, blir någonting som motiverar det palestinska folket i Gaza men också Israel att agera på ett annorlunda sätt vad gäller den södra delen av konflikthärden.

Anf. 105 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Herr ordförande! Ju mer man fördjupar sig i Mellanösternproblematiken, desto mer komplex ser man att den är, som bekant. Med nödvändighet blir en sådan här diskussion något översiktlig.

Får jag bara säga till Margareta Sandstedt att Israels säkerhetsbehov är relativt uppenbart. En av anledningarna till att vi eftersträvar en freds-
uppgörelse är att vi tror att detta är vägen för Israel att få säkerhet.

Dock är den israeliska situationen vad gäller säkerhet, om man försöker titta på detta i ett längre perspektiv, bättre än den har varit på väldigt länge. Antalet attacker är på historiskt synnerligen låg nivå. Hamas har haft en vapenvila sedan åtskilliga år tillbaka, efter det att vi hade själv-mordsbombningarna för sex, sju, åtta år sedan, något i den stilen.

Det finns enstaka undantag, som vi fördömer. Vi hade till exempel i samband med att bosättningsmoratoriet upphävdes en attack mot några personer i anslutning till den judiska bosättningen i Hebron, vilket är en av de klassiska konfrontationspunkterna, där väl två personer dödades. Det var ytterligare någonting i Ramallah. Det var en av de väpnade grannarna anslutna till Hamas som tog på sig ansvaret. Det är första gången på jag vet inte hur många år som det har förekommit någonting sådant.

I övriga fall har även Hamas ingripit mot raketbeskjutning och annat från Gaza som i allt väsentligt under senare år har utförts av andra, split-tergrupperingar av mer fundamentalistisk natur. Den israeliska säkerhets-situationen är från denna utgångspunkt synnerligen mycket bättre än den har varit.

Sedan är det bara en fredsprocess som i grunden kan säkra dessa frågor långsiktigt, men vi är självfallet väl medvetna om de israeliska säkerhetsbehoven liksom säkerhetsbehoven för den palestinska befolkningen. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Till Fredrick Federley vill jag säga att det vidare perspektivet är väldigt viktigt. Vi talar om detta som en israelisk-palestinsk fredsprocess, men det är en fredsprocess mellan Israel och hela arabvärlden, med både de möjligheter och de problem som ligger där. Möjligheterna är att det finns krafter som har ett mycket starkt intresse av att driva detta framåt. Vi ska inte glömma att både Egypten och Jordanien har fredsavtal. Även om den egyptisk-israeliska relationen brukar betraktas som en kall fred är den jordansk-israeliska relationen synnerligen nära i olika avseenden, icke minst när det gäller att hantera säkerhetssituationen kring Västbanken där de har ett alldeles uppenbart gemensamt intresse.

Sedan finns det andra delar av arabvärlden där kanske mer militanta tongångar ibland tenderar att göra sig gällande. Man ser den här frågan

som en fråga som också har en inrikespolitisk dimension som komplicerar det hela.

Det är klart att vi är medvetna om denna samlade bild. Det blir lätt så under de direkta samtalen i bosättningsfrågan. I försöken att få i gång fredsavtalen ligger fokus på att man ska ta tag i alla frågor. En av de mest besvärliga frågorna är rätten till återvändande, det vill säga flyktingfrågan. Och en av de allra mest besvärliga delarna av detta är just de palestinska flyktingarna i Libanon som ju lever statslösa sedan 1948, det vill säga att det till mycket stor del är andra eller tredje generationen. Det tillhör en av de allra mest besvärliga frågorna som måste lösas i ett fredsavtal, om jag bortser från sådana små frågor som östra Jerusalems status och sådant, som jag inte tror att vi ska förlänga nämndens sammanträde med.

Anf. 106 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag kan inte låta bli att notera att sverigedemokraterna pratar om behovet av dialog med Hamas. Jag bara noterar det.

Sedan ska jag bara klargöra att liksom Miljöpartiet anmäler jag avvikande mening i fråga om att man måste lyfta upp möjligheten att begränsa det ekonomiska samarbetet med Israel.

Anf. 107 ORDFÖRANDEN:

Får jag fråga Åsa Romson om hennes avvikande mening var av samma karaktär som Jonas Sjöstedts. Ja.

Jag vet inte om utrikesministern vill förlänga diskussionen. Han har ingen åstundan till det. Jag tror att vi är överens på den punkten. Vi tackar för detta.

Jag sammanfattar att det finns stöd för regeringens fortsatta förhandling mot bakgrund av den presentation som har gjorts och den diskussion som har förts här.

Avvikande mening har anmälts av Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Vi ska också klara av punkterna 8 och 9, Den europeiska grannskapspolitiken respektive Övriga frågor.

Anf. 108 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Östliga partnerskapet och grannskapspolitiken är viktiga frågor för oss, som bekant. Det här är en orienterande diskussion, även om det blir slutsatser. Vi går mot en översyn av Östliga partnerskapet i samband med det toppmöte som ska äga rum i Budapest i maj nästa år. Vi går mot ministermöte både när det gäller grannskapspolitiken och Östliga partnerskapet. Där kommer vi att ha en diskussion om detta.

Nu koncentrerar jag mig framför allt på östperspektivet. Sydperspektivet ligger i Unionen för Medelhavet. Jag svarar gärna på frågor om det också men koncentrerar mig på den östliga delen av perspektivet.

En hel del av detta går rätt hyggligt. Den allmänna ram som Östliga partnerskapet har gett har gjort det möjligt att gå snabbare fram än vad som annars hade varit fallet. Det gäller till exempel ansträngningarna om associeringsavtal med länderna i södra Kaukasus, som jag nämnde nyss, där Georgien ligger först. Det gäller DCFTA-förhandlingarna och även associationsförhandlingarna med Ukraina. Samma sak gäller de förhand-

lingar som vi fick i gång i januari i år, om jag inte missminner mig, med Moldavien, alltså associationsavtal och DCFTA.

Det som vi har problem med är det som jag nämnde tidigare, det vill säga mobilitets-, rörlighets- och viseringsfrågorna, där problemen är av två slag. Det ena är att det ibland går långsamt för dem att göra de saker som är nödvändiga för att det ska vara möjligt för oss att ta det här steget. Det andra är att när de har tagit de här stegen finns det faktiskt en del medlemsländer som kanske är lite återhållsamma när det gäller att vi ska leva upp till vår del av den överenskommelse som man kan säga att detta grundar sig på.

De multilaterala plattformarna, flaggskeppsinitiativen och så vidare har börjat inom ramen för Östliga partnerskapet. Det är en del klagomål ibland på att vi inte har tillräckligt mycket pengar. Vi brukar från svensk sida säga att det i och för sig alltid behövs mer pengar till allting, men väldigt mycket handlar om att med utnyttjande av de medel som finns göra förbättringar i regelverk som gör att det fungerar bättre. Det är inte bara en fråga om att ösa pengar över olika saker. Det är också fråga om att få en regelharmonisering som gör att samarbetet kan flyta smidigt.

Det är väl i stort sett detta som kan sägas. Vi är rätt pådrivande i de här frågorna, inte minst i samarbete med Polen. Vi har ett gemensamt fadderskap för framför allt Östliga partnerskapet och uppfattas därmed ha en speciell roll när det gäller att driva på detta, mycket i samarbete med kommissionen, framför allt kommissionären Füle, som är ansvarig för detta. Det är självklart att jag kommer att spela en pådrivande roll i diskussionen i Luxemburg på måndag.

Anf. 109 URBAN AHLIN (S):

Jag är lite förvånad över att Carl Bildt spelar ned frågan om pengar. EU-systemet handlar faktiskt väldigt mycket om vilka pengar som avdelas till de olika områdena. När kabinetssekreteraren var i utrikesutskottet ägnade han lång tid åt att just redovisa skillnaden mellan öst och syd och hur mycket pengar som EU har avsatt till detta. I princip en tredjedel går till den östliga delen och två tredjedelar till den sydliga.

Det är å ena sidan möjligt att behovet är mycket större i den södra delen, å andra sidan är absorptionsförmågan betydligt lägre och svårigheten att använda pengarna oerhört betydande. De pengar som har avsatts till Unionen för Medelhavsområdet har ju inte gått åt. De pengarna finns på konton, medan det behövs resurser österut. Jag är lite förvånad över att utrikesministern har en sådan återhållsam attityd till att faktiskt slåss för att få mer pengar till den europeiska grannskapspolitiken som är i östlig riktning. Men jag kanske missuppfattade utrikesministern.

Anf. 110 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det jag ville säga var inte att pengar är oväsentligt men att man från vissa av de här länderna säger att man vill ha mer pengar och mer pengar. That's not the purpose of the exercise. Det är både och.

Sedan pekar Urban Ahlin på det som är en svårighet, nämligen att det sedan många år tillbaka har uppfattats att det har funnits en överenskommelse om att två tredjedelar av pengarna ska gå söderut och en tredjedel av pengarna ska gå österut. Enligt min mening finns ingen sådan överenskommelse, men huvuddelen av länderna anser att den finns.

Vi förordar att man så småningom gör en långsam, tydligare separation av de sydliga och de östliga instrumenten. Vi tror att det faktum att absorptionskapaciteten är högre i öst, som Urban Ahlin påpekade, kommer att leda till att vi kommer att få en högre andel av de medel som finns i den östliga riktningen. Vi får bättre utdelning av pengarna i östlig riktning än vi förmodligen får i sydlig.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Detta har också samband, ska sägas, med det som nämnden kommer att ha anledning att spendera mycket tid på, det vill säga det kommande finansiella perspektivet. Det är när vi kommer in i det kommande finansiella perspektivet, det vill säga sjuårsbudgeten, som det finns möjlighet att påverka de stora siffrorna och då kanske också åstadkomma den tydligare uppdelningen mellan de två riktningarna, vilket eventuellt skapar lite bättre utrymme för den östliga riktningen också när det gäller de finansiella medlen.

Anf. 111 URBAN AHLIN (S):

Jag vill bara till EU-nämnden säga att vi stöder utrikesministern i den diplomatiska dansen.

Anf. 112 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Vi har en tilläggs punkt som jag nämnde inledningsvis. Det är Moldavien. Där finns förslag till rådsslutsatser utdelat.

Anf. 113 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Jag tror inte att detta är så kontroversiellt för det handlar om exakt samma sak som jag har återkommit till flera gånger tidigare. Vi vill gå vidare i rörlighetsdelen, mobiliteten, i det här fallet gå mot visumfrihet.

De formuleringar som finns i den text som ni fått har vi ännu inte någon överenskommelse om eftersom det finns ett land som än så länge blockerar det. Beroende på hur det utfaller i den här texten har det påverkan på den text som vi har när det gäller grannskapsinstrumenten och även Östliga partnerskapet. Det är alltså samma politik.

Anf. 114 ORDFÖRANDEN:

Vilket land gäller det?

Anf. 115 Utrikesminister CARL BILDT (M):

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 116 FREDRICK FEDERLEY (C):

Tack, utrikesministern! Det ser på det hela taget väldigt bra ut. Det finns mycket som behöver göras här. Moldavien tillhör de länder i världen som är lätt bortglömda och som jag inte tror att många kan peka ut på kartan.

Det som jag funderar lite kring är att det i några inledande punkter i en del texter stipuleras grundläggande demokrati och sådana saker – mycket bra. Men det är bara i punkt 8 som man skriver om själva Trans-

nistrien och den konflikt som finns där. När vi var där på senaste valövervakningen fick vi inte komma närmare än 500 meter från gränsen till Transnistrien, men vi stod och tittade för att få se en del av det som diskuteras.

Det vi från moldavisk sida fick höra om vad som försiggår i Transnistrien är säkert fabulerat och uppförstorat på flera sätt, men får inte den diskussionen en för liten del, eller är jag förstörd av mitt engagemang inom OSSE, där den diskussionen är ständigt närvarande och ganska tung?

Anf. 117 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det kan man alltid säga. Förstörd och förstörd, diskussionen ligger mer inom OSSE än den ligger inom EU, om man ska vara alldeles ärlig, därför att det är 5 + 2-formatet som gäller när man ska försöka åstadkomma en konfliktlösning för Transnistrien. Det uttalar vi vårt stöd för här. Det finns ingen riktigt kraftfull EU-roll i den konflikten, sedan kan man diskutera om det är rätt eller fel. Koncentrationen från EU:s sida ligger här i att hjälpa den demokratiska stabiliteten och den ekonomiska utvecklingen i Moldavien.

Det är ett mycket komplicerat och problemfyllt land. Det är Europas i särklass fattigaste land. 40 procent av arbetskraften befinner sig utomlands, har emigrerat. Huvuddelen av statsinkomsterna eller huvuddelen av ekonomin är inkomster från dem som arbetar i andra länder.

Det finns olösta nationella identitetsproblem både i förhållande till Rumänien och, i det transnistrisk fallet, åt det andra hållet. Det är alltså ett komplicerat land. Det är därför vi har ägnat det rätt betydande uppmärksamhet från svensk sida. Vi öppnade en ambassad där häromveckan. Vi är den största bilaterala biståndsgivaren efter EU-kommissionen och har en icke oväsentlig politisk roll när det gäller att hjälpa till också inför de val som kommer att ske den 28 november.

Vi är också aktiva när det gäller att försöka sätta Transnistrienfrågan på den politiska dagordningen, i dialogen med Ryssland, vilket jag själv gjort med utrikesministern Lavrov vid upprepade tillfällen de senaste dygnet.

Anf. 118 URBAN AHLIN (S):

Först gäller det kopplingen till Ryssland och den viseringsfrihet som diskuteras i Europeiska unionen. Jag har vid flertalet tillfällen påtalat det olyckliga i att Ryssland ibland får lättare att få steg framåt i viseringsfriheten än de länder där Ryssland har ockuperat områden, så att säga, som Georgien till exempel. Jag tänker också på den olyckliga situationen i Transnistrien.

Jag tycker att det är värt att skicka med utrikesministern detta när vi har toppmöten med Ryssland och annat. Så länge det handlar om viseringsfrihet är det viktigt för oss att detta ska ske i samklang med de andra länderna, så att inte Ryssland får fördelar trots att man egentligen inte skulle ha fördelar när det gäller viseringsfriheten. Det är värt att betona.

Det är ett starkt stöd till Moldavien. Försök att få det att gå snabbare, så att säga, och tala om för ryssarna att de kan bidra till att lösa sin egen viseringsfrihet om de på andra områden visar lite större flexibilitet.

Anf. 119 FREDRICK FEDERLEY (C):

Jag får tacka för svaret. Riksdagen har i och med det senaste valet gjort en stor kompetensförlust vad gäller Centralasien när socialdemokraten Tone Tingsgård och moderaten Göran Lennmarker slutat, som var synnerligen begåvade och kunniga på området. Vi ska försöka upprätthålla deras kunskapsnivå på något sätt.

Det handlar också om att få demokrati i ett land och vägar in i Europa. Det är oerhört viktigt för en demokratisk och ekonomisk utveckling. Det innebär att man bör ha någon form av territoriell kontroll, så att vi inte får en fristad för all typ av brottslig verksamhet som vi kan tänka oss, som blir en direkt inkörsport.

Därför är det inte helt oväsentligt i det sammanhanget att veta exakt vad som försiggår och vilka som styr i Transnistrien. Förekommer det vapenhandel och så mycket trafficking och så vidare som det verkar av olika typer av rapporter? Jag vill understryka att den frågan inte är oväsentlig.

Anf. 120 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Jag tar mycket gärna med mig dessa medskick, både från Urban Ahlin och från Fredrick Federley. Det är kloka synpunkter som jag gärna för vidare.

Anf. 121 ORDFÖRANDEN:

Då sammanfattar jag detta med att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i denna fråga. Det gäller rådsslutsatser. Det var därför det blev beslut.

Finns det några ytterligare frågor utrikesministern vill ta upp?

Anf. 122 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Ja, det gör det, visar det sig. Vi har en fråga om EU:s status i FN som tydligen kommer upp som any other business.

Det tror jag inte är en fråga som nämnden har konfronterats med tidigare. Det handlar om Lissabonfördraget, där ju EU nu är en utrikespolitisk aktör i sig. FN är en organisation av stater, inte av organisationer, och det ställer till en del problem.

Vi har arbetat med en resolution i generalförsamlingen för att ge EU möjlighet att som sådan tala, till exempel i generalförsamlingen eller i säkerhetsrådet. Det har hittills varit lite besvärligt, vilket jag kan ha förståelse för, för det finns andra regionala organisationer som säger: Om de, varför inte vi?

Där kommer vi av allt att döma att ha en kort diskussion. Den synpunkt vi har framfört från svensk sida är att det här bara kan gå framåt om vi för detta på en lite högre nivå. Med all respekt för våra respektive FN-ambassadörer – det är inte på den nivån sådana här frågor avgörs, utan det måste avgöras genom en direktdialog mellan den höga representeranten och dem som kommenderar eller styr de olika röstblocken inom generalförsamlingen.

Anf. 123 JONAS SJÖSTEDT (V):

I denna fråga vill Vänsterpartiet anmäla avvikande mening. Vi anser inte att EU ska söka eller ges de rättigheter som normalt ankommer på statsbildningar inom Förenta nationerna.

Anf. 124 ORDFÖRANDEN:

Nu är detta bara en informationspunkt, så det går inte att ha en avvikande mening. Det finns kanske möjlighet i framtiden – vem vet?

Anf. 125 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Men det är rätt logiskt. Eftersom Vänsterpartiet inte anser att Europeiska unionen ska finnas ska den inte finnas i FN heller. Så jag har svårt att invända mot det.

Anf. 126 ÅSA ROMSON (MP):

Om man inte kan anmäla avvikande mening antar jag att man ändå kan göra medskick. Även om man anser att Europeiska unionen ska finnas och att den dessutom gör en hel del bra saker behöver man inte anse att den ska bli en sådan statsbildning som ska ha rösträtt eller andra befogenheter liksom stater i FN.

Du gick inte riktigt in på vilka befogenheter det handlade om. Jag förstår att det inte handlar om att ha samma befogenheter som stater. Vi kan säkert återkomma till den diskussionen.

Miljöpartiet ser med viss oro på att det kan stärka EU:s utveckling åt ett håll som är mer av en federation än det som Miljöpartiet önskar. Men jag är tacksam om den här diskussionen återkommer och om vi kan skicka med att det inte är helt oproblematiskt.

Anf. 127 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det handlar inte om att ge EU rösträtt. Det går inte, av lätt insedda skäl. Men vi har säkert något orienterande papper som kan beskriva detta, som vi kan ställa till nämndens förfogande, för det är en fråga som säkert kommer att återkomma.

Anf. 128 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen på denna punkt.

Vi tackar utrikesministern för två utomordentligt givande timmar.

Anf. 129 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar landsbygdsministern med medarbetare välkommen.

Vi har först en återrapport från den 27 september. Jag har inga frågor om den utom en, nämligen: Vem företrädde Sverige då?

Anf. 130 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Det var statssekreterare Magnus Kindbom som föret-rädde Sverige.

Anf. 131 ORDFÖRANDEN:

Därmed lägger vi återrapporten till handlingarna.

Miljö- och jordbruksutskottet överlade om två punkter på dagord-ningen, punkterna 4 och 5. Sedan var det fråga om subsidiaritetsprövning i punkterna 7 och 8. Detta gjorde man alltså den 21 oktober, det vill säga i går. Det finns också ett protokollsutdrag från det sammanträdet, och det har delats ut.

Då går vi över till i huvudsak fiskefrågor, men det finns några övriga frågor också vad jag förstår. Vi börjar med fiskefrågorna, punkt 4. Denna punkt behandlades senast den 23 juni i EU-nämnden. Det fanns då stöd för regeringens upplägg, och det fanns inga avvikande meningar.

Anf. 132 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Vad gäller den här frågan är min grundinställning att fis-keriförvaltningen ska verka för ett långsiktigt hållbart resursutnyttjande. Viktiga redskap för att lyckas med detta är de vetenskapliga råden och ansatsen mot ett maximalt hållbart utnyttjande, MSY, till 2015 i enlighet med världstoppmötet om hållbar utveckling i Johannesburg.

Avseende fiskekvoterna för Östersjön som ska gälla nästa år, 2011, är det oerhört glädjande att se att torsken i det östra beståndet har återhäm-tat sig bra. Jag stöder helhjärtat kommissionens förslag för torsken, som ligger inom ramen för den långsiktiga planen. Jag ser också fram emot en utvärdering och uppdatering av planen för att kunna göra den ännu bättre.

För övriga arter har regeringen inga invändningar mot kommission-ens förslag, som bygger på den vetenskapliga rådgivningen, och kom-missionens policydokumentsansats mot en hållbar avkastning år 2015.

Dock vill jag med kraft trycka på vikten av att förslaget till långsik-tiga planer för de arter som ännu inte har någon plan presenteras och prioriteras. Vi behöver långsiktiga förvaltningsplaner för både lax, sill och skarpsill.

I samband med den kommande reformen av den gemensamma fiske-ripolitiken har man diskuterat att övergå från förvaltning med landnings-kvoter till en fångstbaserad förvaltning med ett utkastförbud. En fångst-

baserad förvaltning innebär att man reglerar det som fångas och inte det som landas.

I förhandlingarna har Danmark fört fram ett förslag om ett försök med fångstbaserade kvoter för dem som frivilligt ställer upp på så kallat fullt dokumenterat fiske med kameraövervakningssystem ombord. De som deltar i projektet låter all sin fångst avräknas kvoten. I Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt införde man för 2010 möjligheten att testa ett sådant system för torskfiske. Som kompensation för deltagande får de medlemsstaterna tillåta fartyg att ta ytterligare fångster inom en gräns på ytterligare 5 procent av den kvot som tilldelats medlemsstaten. Jag tycker att det är ett intressant förslag, och jag tycker att det är värt att testa det även i Östersjön.

Som vi alla vet innebär en sådan förhandling ett givande och tagande. Regeringens främsta prioritering är att torskplanen följs till dess att det är dags att revidera den. Vi trycker också på att vi så snart som möjligt ska få förslag från kommissionen på långsiktiga planer för lax, sill och skarp-sill, men för att lyckas med dessa prioriteringar, som vi anser vara mycket viktiga, kan det betyda att vi får acceptera en viss förändring i kvotförslagen. Vår strävan är dock så små avsteg som möjligt jämfört med kommissionens förslag.

Anf. 133 ORDFÖRANDEN:

Den här frågan var uppe i miljö- och jordbruksutskottet i går, och då fanns det en avvikande mening från S, MP och V. Jag kan väl säga att det inte är nödvändigt att här i nämnden upprepa hela den diskussion som var i utskottet.

Anf. 134 ÅSA ROMSON (MP):

Jag kan hålla mig väldigt kort eftersom vi hade diskussionen med statssekreteraren i går i miljö- och jordbruksutskottet. Jag vill bara säga att vi vidhåller den positionen. Det verkar inte ha kommit något nytt i de frågor som var uppe och som handlade om hur man såg på till exempel förvaltningsplanen för lax och kvoten för detta under nästa år.

Beträffande övriga punkter om till exempel landningskvoter och vikten av fler årliga förvaltningsplaner var vi väldigt överens.

Anf. 135 PYRY NIEMI (S):

Ordförande! Vi är naturligtvis tacksamma för och glada över att regeringen ser behovet av fler årliga förvaltningsplaner. Däremot är vi väldigt förvånade över att det här med laxfisket fortfarande inte har kommit till stånd trots att det har legat ett förslag färdigt i ett par år.

Anf. 136 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Vi har drivit på för att få fram förvaltningsplaner för fler bestånd än den torskplan som vi har för Östersjön, som har visat sig lyckad. Det är just skälet till att vi har drivit på den här frågeställningen. Vi är angelägna om att få fram förvaltningsplaner så att vi får ett hållbart nyttjande av den resurs som finns i Östersjön.

Jag vill bara tacka statsrådet för återrapporten och säga att vi ställer oss bakom det förhandlingsmandat som är begärt.

Anf. 138 PYRY NIEMI (S):

Jag vill bara säga att vi vidhåller vår avvikande mening från miljö- och jordbruksutskottet.

Jag har också ett litet medskick till landsbygdsministern. Det gäller TAC i område 22–24, den 30-procentiga minskningen av sillfisket. Där är vi socialdemokrater lite oroliga. Detta berör bland annat Rügenområdet och även delar av västkusten. Vi är lite oroliga för att Tyskland kommer att ha en väldigt stark förhandlingsposition i det här ärendet och att det kan leda till att den svenska industrin och fiskeindustrin kan påverkas negativt av att få ta den större delen av reduktionen av sill.

Där vill vi göra ett offensivt medskick till statsrådet om att ta med det i förhandlingarna så att det finns en bra svensk attityd och hållning till det här för att inte minst framhålla vår egen industri.

Anf. 139 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Återigen vill jag påpeka att vi nu går in i vad vi kan kalla ett skarpt förhandlingsläge. Vi är medvetna om de propåer som finns, bland annat från den tyska delegationen. Men vi stöder alltså så här långt kommissionens förslag som ligger på vårt bord.

Anf. 140 PYRY NIEMI (S):

Betyder det att ni har en offensiv hållning som på det viset garanterar den svenska uppfattningen om att stödja även den svenska industrin?

Anf. 141 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Svaret på frågan är ja.

Anf. 142 PYRY NIEMI (S):

Jag tackar för det.

Anf. 143 ORDFÖRANDEN:

Detta är en beslutspunkt, och jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i detta ärende. Det finns också en avvikande mening som är gemensam för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet och en uppföljning av den ståndpunkt som redovisades i miljö- och jordbruksutskottet.

Då kommer vi till punkt 5, EU/Norge: årligt samråd för 2011. Ärendet var uppe i EU-nämnden förra året den 13 november 2009, men det var också helt nyligen uppe i miljö- och jordbruksutskottet, nämligen i går. Då var det även i denna fråga en gemensam avvikande mening från S, MP och V. Protokollsutdrag har utdelats.

Anf. 144 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr ordförande! Till den här dagordningspunkten finns det inget konkret förslag, utan det rör sig om ett meningsutbyte för att förbereda förhandlingarna mellan EU och Norge om 2011 års fiskemöjligheter på

gemensamma bestånd i Nordsjön och Skagerrak. Syftet med denna punkt på rådsmötet är att ministrarna ska kunna framföra sina prioriteringar samt ge vägledning åt kommissionen inför förhandlingarna.

I regel har ministrarna möjlighet att framföra sina synpunkter inför varje förhandlingsrunda, vilket också har skett nu genom att kommissionen har ställt två frågor till ministrarna. Dessa två frågor är också essensen av vad EU–Norge-förhandlingarna kretsar kring. Den första frågan rör TAC:erna och fiskekvoterna för gemensamma bestånd, och den andra frågan handlar om hur man ska utföra byten av fiskemöjligheter mellan EU och Norge.

Regeringens hållning är att Sverige ska verka för att den vetenskapliga rådgivningen beaktas när det gäller kvotsättning och att EU följer de förvaltningsplaner som finns för fem av de sju bestånd vi förvaltar gemensamt.

När det gäller kvotbyten med Norge anser regeringen att EU inte ska ta emot mer arktisk torsk än vi kan betala för utan att detta får orimliga konsekvenser för de medlemsländer som måste betala utan att få någon del av nyttan med utbytet.

Jag skulle också vilja göra ett förtydligande om Sveriges hållning i utbytesfrågan med anledning av de kommentarer som framfördes i miljö- och jordbruksutskottet om utkast av fisk under gårdagens särskilda överläggning.

Regeringen har länge drivit frågan om att utkast av fisk ska fasas ut och på sikt förbjudas. Jag vågar påstå att Sverige är det medlemsland som i samband med Norgeförhandlingarna har varit mest pådrivande för att införa ett flertal av de åtgärder som är möjliga för att minska de utkast som finns i Västerhavet i dag. Ett exempel är det high grading-förbud som nu införts i hela EU inklusive Östersjön. Det har dock varit viktigt för mig att ett utkastförbud inte bara blir ett utkastförbud på papperet. Hand i hand med ett sådant förbud måste skonsammare fiskemetoder införas så att de oönskade bifångsterna elimineras redan vid fångstillfället.

Jag vill i det här sammanhanget understryka att Sverige tillsammans med Danmark redan nu bedriver försök med så kallat fullt dokumenterat fiske med kameraövervakning ombord i Skagerrak och Kattegatt. De som deltar i försöket får inte kasta ut någon fisk. I stället måste all fångst landas och avräknas från kvoten. Syftet är att samla information om hur ett utkastförbud skulle kunna fungera i praktiken.

Samtidigt vill jag passa på att upplysa nämnden om att Sverige tillsammans med Danmark, Norge och kommissionen förhandlar om en översyn av fångstreglerna i Skagerrak i syfte att införa ett utkastförbud i Skagerrak så snart det bara är möjligt. Utgångspunkten för diskussionen är att införa liknande regler som de Norge har i Nordsjön. Vår förhoppning är att Skagerrak därmed skulle kunna bli ett föregångsexempel för hela EU.

Regeringen kommer att verka för att utkastförbud införs i alla EU:s vatten i samband med reformen av den gemensamma fiskeripolitiken, som ska träda i kraft den 1 januari 2013.

Anf. 145 ÅSA ROMSON (MP):

Med anledning av detta förtydligande om regeringens syn på utkast, som föranledde en stor diskussion på miljö- och jordbruksutskottets möte i går, vill jag fråga en sak. Jag förstod inte riktigt på vilket sätt ökade krav, så som den rödgröna avvikande mening som då dokumenterades redogör för, står i ett motsatsförhållande till att man jobbar vidare och hårdare kring krav på skonsammare fiskemetoder, precis som ministern säger. För mig är det inte självklart att man inte ska fortsätta att driva detta och också göra det mer aktivt. Norge har ju varit mer lyckosamt med att förbjuda utkast av fisk än var Sverige har varit, om man ser lite krasst på det.

Anf. 146 PYRY NIEMI (S):

Ordförande! Jag fick inte heller riktigt klart för mig hur aktivt regeringen avser att driva ett förbud mot dumpning och utkast i Kattegatt och Skagerrak. Det var lite otydligt, och jag skulle uppskatta ett förtydligande.

Anf. 147 LARS HJÄLMERED (M):

Herr ordförande! Vi ska inte återupprepa hela gårdagens diskussion. Jag kan bara konstatera att i den avvikande uppfattning som framfördes från S, MP och V fanns det egentligen två punkter med. Den ena var förbud mot dumpning, och den andra var översyn inför 2012.

Vi kan konstatera att det pågår en försöksverksamhet, och sedan tycker jag att det har redovisats, både muntligt i går från statssekreteraren och i det här papperet, en ganska tydlig ståndpunkt från regeringens sida.

Som ett litet tillägg vill jag säga till nämnden att det finns en referensgrupp där landsbygdsministern har en representant per parti i miljö- och jordbruksutskottet som är med inför de kommande förhandlingarna och utformningen av den kommande fiskeripolitiken inför 2012. Det förankras alltså ganska ordentligt bakåt i utskottet också.

Vi ger fullt stöd till regeringens linje i den här frågan.

Anf. 148 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

För att införa ett utkastförbud krävs det en ändring i grundförordningen för den gemensamma fiskeripolitiken. Den förordningen ska nu ses över, som nämnden känner till, och det ska göras under 2012 och träda i kraft den 1 januari 2013, som jag sade tidigare.

Reglerna i EU:s nuvarande fiskeripolitik är konstruerade så att fiskaren kontrolleras vid landningstillfället gentemot de landningskvoter som man är tilldelad och minst tillåtna landningsstorlek. Tanken med det systemet var att fiskaren själv skulle kunna ansvara för sina fångster till havs.

Det är lätt att konstatera att det systemet har lett till ett omfattande utkast, särskilt i det blandfiske som vi har i bland annat Västerhavet. I samband med den kommande reformen av fiskeripolitiken har Sverige tillsammans med några andra länder väckt frågan om att övergå till en förvaltning som direkt leder till att vi får en kontroll som är baserad till havs och därmed får ett utkastförbud.

En ändring eller en reform av grundförordningen tar tid, och man kan fråga sig varför det inte går att ändra det snabbt. Det tar tid, bland annat

med hänsyn till att vi i dag har ett Lissabonfördrag och att vi numera har medbestämmanderätt från Europaparlamentets sida i de här frågorna.

Vi kan dock konstatera att det är möjligt att vid vissa enartsfiske bedriva ett utkastfritt fiske redan nu, eftersom det med rätt redskap går att bedriva den typen av fiske utan bifångster.

Vad har vi då gjort så här långt? Under förra året införde vi som jag sade tidigare ett förbud mot att kasta överbord fångst som är laglig att landa, ett så kallat high grading-förbud. Man slänger alltså ut mindre värdefull fisk för att landa fisk som är mer värdefull. Det förbudet är redan infört. Man införde då kvartalskvoter i EU så att fiskaren inte skulle kunna frestas att fortsätta att fiska, vilket var ganska vanligt tidigare. Men nu är det alltså inte möjligt eftersom vi har kvartalskvoter i stället för årskvoter.

Man har också infört ett system med realtidsstängningar för att undvika att ung fisk på något sätt kommer upp och kastas överbord igen. Som jag har nämnt flera gånger tidigare finns det även försök med att fullt ut dokumentera det fiske som sker och att de fångster som tas fullt ut räknas av från de kvoter som är tilldelade fiskaren i fråga.

Anf. 149 PYRY NIEMI (S):

Det är väl bra så långt att ni driver på frågan, men vi anser att det går lite för långsamt. Vi respekterar naturligtvis processen, inte minst när parlamentet har en hel del att säga till om, men vi vill verkligen att ni driver frågan aktivt om förbud mot dumpning och utkast. Det är den rödgröna oppositionens önskan och vilja. Vi kan säkert finna bra lösningar tillsammans och driva en bra inställning i den här frågan, men det får inte bli så att ert svar blir att det tar tid för att processa. Här handlar det om handling och aktivitet.

Gör man det här på prov, till exempel genom att förbjuda dumpning av torsk och kolja, alltså fisk med simblåsor, kan vi faktiskt skapa bättre förutsättningar. Det är väl jättebra om det förbjuds att kasta ut den så kallade skräpfisken till havs, men det finns också matfisk som vi vill agera för och få fram tydliga spelregler. Det är därför vi nu har den avvikande meningen, för att verkligen markera att det här är en väldigt viktig fråga, inte minst för fiskeindustrin i Sverige.

Anf. 150 ORDFÖRANDEN:

Den gemensamma avvikande meningen, är den densamma nu i ljuset av statsrådets svar på frågan?

Anf. 151 PYRY NIEMI (S):

Svar ja.

Anf. 152 FREDRICK FEDERLEY (C):

Låt mig understryka att i alla de här diskussionerna sker förhandlingar konstant, ständigt och hela tiden. Då kan man göra två olika vägval. Antingen kan man inta en position där man vet att det är i princip omöjligt att få gehör och därmed ställa sig helt vid sidan av förhandlingsbordet, eller så väljer man att som statsrådet föra en konstruktiv linje. Jag tolkade oppositionen så att man inte ens förstod varför man hade den

avvikande meningen. Efter att statsrådet hade gett sin redogörelse var man uppenbarligen mer överens.

Det är väl inte så att vi ska inbilla oss att införande av någon typ av omedelbart direktförbud skulle ge oss ett bättre förhandlingsmandat eller för den delen att det skulle gå mycket smidigare än de förändringar som statsrådet har företrätt.

Jag ställer mig helt bakom statsrådet, som har en mogen, rationell och väl avvägd position i detta.

Anf. 153 ORDFÖRANDEN:

Såvitt jag förstår har vi nu en väl definierad avvikande mening från oppositionen, och vi har en väl definierad mening från Alliansen. Fortsatta diskussioner förefaller tendera att gå i riktning mot lite överflöd.

Anf. 154 ÅSA ROMSON (MP):

Jag skulle vilja säga något, även efter den kommentaren. Jag tackar för det utvecklande svar som vi nu fick, som saknades i diskussionen i går. Men precis som Socialdemokraterna vidhåller vi den avvikande meningen, framför allt eftersom det här handlar om förhandlingarna med Norge. Jag förstår att positionen är att man vill förändra strukturen i hela EU, och det är jättebra – vi ska följa det arbetet.

Men här är det faktiskt fråga om förhandlingar som EU har med Norge, ett land som är positivt till utkast av fisk, Fredrick Federley. Därför är det en förhandlingsposition som i just de här förhandlingarna definitivt bör resas, eftersom det inte försvagar. Det är vi som ligger efter där. EU ligger efter i de förhandlingarna. Just här är det alltså förhandlingstaktiskt att vara skarpare än det som regeringen har anfört och EU har haft som förslag.

Anf. 155 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag har några små kommentarer. Först vill jag göra en påminnelse igen. Fiskeripolitiken är gemensam inom EU. Finge jag och vi ensamma bestämma är det klart att vi kunde fatta ett beslut mycket snabbt. Men även i Norgeförhandlingarna uppträder EU som en gemenskap, med en gemensam linje, och det är inte vi som ensamma styr den linjen, utan det gör vi tillsammans med alla andra.

Vi driver alltså frågan. Som ett exempel kan jag nämna att vi under fjolåret anordnade en mycket stor och därtill välbesökt konferens i Salt-sjöbaden för att diskutera i stort sett enbart frågan om utkast för att få så många allierade som möjligt – detta för att vi ville vara pådrivande och föra frågan framåt för att få hållbara bestånd som vi kan nyttja i alla våra vatten inom EU.

Nu har vi börjat med ett antal försök i Östersjön, och de har visat sig falla ut bra. Det kan säkert påverka en och annan av mina kolleger till att också vilja införa det här i andra vatten, och det tycker jag är jättebra.

Men låt oss inte glömma att fiskeripolitiken är gemensam, och då måste man ha vänner som tycker likadant som en själv för att få igenom sin vilja. Ensam kommer man ingenstans inom den rådskonstellation som jag är delaktig i.

Anf. 156 PYRY NIEMI (S):

Jag instämmer speciellt i det statsrådet sade på slutet om att man måste ha vänner för att få igenom sin fiskeripolitik. Det håller vi helt och hållet med om, även här i EU-nämnden.

Anf. 157 ORDFÖRANDEN:

Då sammanfattar jag så att det finns stöd för det upplägg i förhandlingarna som här har redovisats av statsrådet och framkommit i den efterföljande diskussionen. Det finns också en avvikande mening som är gemensam för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Vi går vidare till punkt 6, Iccat: det årliga mötet i Paris. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 158 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Då kommer vi till frågan om det årliga mötet för den internationella kommissionen för bevarande av atlantisk tonfisk. Organisationen beslutade bland annat om kvoter och andra förvaltningsåtgärder för kommande år för de fiskbestånd som omfattas av konventionen, främst tonfisk och tonfiskliknande arter men även exempelvis hajar och svärdfisk.

Den blåfenade tonfisken, som utgör mindre än 1 procent av Iccatfångsterna, har under lång tid rönt internationell uppmärksamhet beroende på det mycket allvarliga beståndsläget och de höga priser som det har lett till. En viktig sak att poängtera i det här sammanhanget och som också framgår av den kommenterade dagordningen är att man vid Iccats årsmöte 2009 vidtog ett flertal åtgärder för att stärka det hotade beståndet av blåfenad tonfisk inklusive en kraftig kvotminskning och ett åtagande att upphöra med fiske om det fanns vetenskapliga bevis för ”allvarligt hot om kollaps för fisket”.

Vi har dock ännu inte fått information om resultaten, och det beror bland annat på att ett tekniskt möte ställdes in. Jag vill heller inte sia om eventuella resultat. Vi räknar med att få mer information om den här frågan vid rådsmötet. Jag hoppas naturligtvis att de åtgärder som vidtagits gett önskvärt resultat så att beståndet kan återuppbyggas. Skulle det visa sig att situationen är så allvarlig att det finns risk för kollaps utgår jag från att kommissionen lägger fram förslag för att åtgärda detta. Det finns säkert skäl att återkomma till nämnden i denna fråga när jag har mer information.

Anf. 159 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Tack till ministern! Jag har en fråga som avser den blåfenade tonfisken. Om det visar sig att situationen för beståndet är så prekär som man har anledning att anta och som man har trott tidigare, kommer då Sverige att agera för ett förbud för internationell handel, som man har gjort tidigare i de här internationella förhandlingarna?

Anf. 160 ÅSA ROMSON (MP):

Jag kan hänga på en fråga där. Den handlar inte bara om handel med den blåfenade tonfisken utan också fisket av den blåfenade tonfisken. Positionen är nu att man ska vänta på vetenskapliga bevis för att det finns

en risk för kollaps, men enligt försiktighetsprincipen borde det rimligen vara så att det borde finnas bevis för att det finns möjlighet att fiska beståndet för att tillåta några kvoter på området. Jag hoppas att det är regeringens hållning i frågan och att man vid minsta misstanke om att beståndet kan kollapsa inför ett tillfälligt förbud mot fiskandet.

2010/11:4
22 oktober

Anf. 161 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! På Jonas Sjöstedts fråga svarar jag: Ja, det är vår hållning. Är ett bestånd i ett sådant skick att det inte är fiskbart och är i kollapsskedet är det vår allmänna hållning. Det gäller blåfenad tonfisk, och det gäller andra bestånd.

Åsa Romsons fråga är lite mer komplicerad. I de här fallen är det kommissionen som har initiativrätten. Vi har ingen initiativrätt på samma sätt som man har i beslutsförsamlingar normalt sett, riksdagen till exempel. Det är alltså kommissionen som har den, och det var därför jag uttryckte mig som jag gjorde. Skulle det visa sig att det är så allvarligt förutsätter jag att kommissionen lägger fram förslag till åtgärder. Det kan vara allt från att ytterligare sänka kvoterna till att helt stoppa fisket. Jag utgår från att man gör det.

Anf. 162 ORDFÖRANDEN:

Vidare diskussion förefaller överflödig.

Jag sammanfattar med att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga.

Vi går vidare till jordbruksfrågor och börjar med punkt 7 som handlar om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden. Det gäller endast en subsidiaritetsprövning som alltså inte ska tas upp här. Själva subsidiaritetsprövningarna tas upp i utskotten; här gäller det information inför mötet.

Anf. 163 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Både punkt 7 och punkt 8 på dagordningen är, om jag fattar mig kort, föremål för diskussion. De kommer att föredras av kommissionen med anledning av att vissa förordningar måste ändras och anpassas till det Lissabonfördrag som är antaget. Det är alltså skälet till att vi får dessa båda föredragningar, punkterna 7 och 8.

Anf. 164 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag inser att detta är en konsekvensändring på grund av Lissabonfördraget och att den enligt fördraget måste genomföras. Eftersom mitt parti motsätter sig både Lissabonfördraget, den gemensamma jordbrukspolitik som den nu är utformad och att EU-kommissionen ges mer makt över den vill jag uttrycka att vi har en annan åsikt vad gäller dessa två punkter.

Anf. 165 ORDFÖRANDEN:

Är vidare diskussion överflödig? Ja.

Eftersom det här är fråga om informationspunkter tackar vi statsrådet för informationen.

Därmed går vi till punkten Övriga frågor vilka per definition är informationspunkter. Det har tillkommit två övriga frågor gällande skadedjur på bomull och råsockerimport. Vi börjar med punkt 9, Informellt möte för jordbruksministrarna. En kortfattad redogörelse av ordförandeskapet förutses.

Anf. 166 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Den 19–21 september hölls ett informellt jordbruksministermöte. Inga slutsatser antogs på detta möte, men det belgiska ordförandeskapet har ändå valt att göra något slags egen sammanfattning av den diskussion som förevar vid detta möte.

Anf. 167 ORDFÖRANDEN:

Vill statsrådet säga något om punkt 10, Fiskeriorganisationen för Nordatlanten?

Anf. 168 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Det årliga mötet inom Nafo innebär vissa kraftiga minskningar av bland annat räkkvoterna. Somliga medlemsstater är missnöjda dels med beslutet som sådant, dels med att kommissionen inte konsulterat dem. De tycker inte heller att kommissionen tagit tillräcklig hänsyn till deras intressen, och dessa länder kommer förmodligen att framföra sitt missnöje vid det kommande rådmötet.

Anf. 169 ORDFÖRANDEN:

Sedan har vi ytterligare ett antal övriga frågor. Den första gäller afrikansk svinpest.

Anf. 170 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Den afrikanska svinpesten har aldrig påvisats i Sverige, men det är oroande att den nu tycks sprida sig i bland annat Ryssland. Det ökar risken för att vi får in sjukdomen i Europeiska unionen. Kommissionen har vidtagit en del åtgärder för att förhindra spridning till EU. Bland annat har ett samarbete i frågan initierats med myndigheterna i nu drabbade länder. Risken för att Sverige skulle drabbas bedöms emellertid inte som stor.

Sedan har vi också de två punkter som ordföranden nämnde tidigare. Frågan om sockermarknaden har initierats av Portugal, och den om bomullsmasken av Grekland. Dessutom har vi frågan om expertseminarium om grisköttsektorn.

Anf. 171 ORDFÖRANDEN:

Finns det några frågor på dessa punkter? Jag finner att så inte är fallet. Då tackar vi statsrådet för informationen. Därmed är vi klara med statsrådet för i dag.

Innehållsförteckning

2010/11:4

22 oktober

1 § Allmänna frågor.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 4 BO BERNHARDSSON (S)	4
Anf. 5 JONAS SJÖSTEDT (V).....	4
Anf. 6 ÅSA ROMSON (MP)	4
Anf. 7 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	4
Anf. 8 Statssekreterare SUSANNE ACKUM	5
Anf. 9 URBAN AHLIN (S).....	5
Anf. 10 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S)	6
Anf. 11 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 12 Statssekreterare SUSANNE ACKUM.....	6
Anf. 13 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 14 Statssekreterare SUSANNE ACKUM.....	7
Anf. 15 ÅSA ROMSON (MP)	7
Anf. 16 Statssekreterare SUSANNE ACKUM.....	7
Anf. 17 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 18 ÅSA ROMSON (MP)	7
Anf. 19 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 20 ÅSA ROMSON (MP)	7
Anf. 21 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 22 JONAS SJÖSTEDT (V)	8
Anf. 23 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 24 ÅSA ROMSON (MP)	8
Anf. 25 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 26 JONAS SJÖSTEDT (V).....	8
Anf. 27 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 28 ÅSA ROMSON (MP)	8
Anf. 29 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 30 PYRY NIEMI (S).....	8
Anf. 31 CARINA OHLSSON (S)	9
Anf. 32 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	9
Anf. 33 ÅSA ROMSON (MP)	9
Anf. 34 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	9
Anf. 35 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 36 PYRY NIEMI (S).....	10
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 38 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	10
Anf. 39 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S)	10
Anf. 40 Statsrådet BIRGITTA OHLSSON (FP)	10
Anf. 41 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 42 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	10
Anf. 43 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 44 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	11
Anf. 45 ORDFÖRANDEN.....	11
2 § Utrikes frågor.....	12
Anf. 46 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 47 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	12

Anf. 48	ORDFÖRANDEN	12
Anf. 49	Utrikesminister CARL BILDT (M)	12
Anf. 50	FREDRICK FEDERLEY (C)	13
Anf. 51	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S).....	14
Anf. 52	Utrikesminister CARL BILDT (M)	14
Anf. 53	ORDFÖRANDEN	14
Anf. 54	Utrikesminister CARL BILDT (M)	15
Anf. 55	ORDFÖRANDEN	15
Anf. 56	JONAS SJÖSTEDT (V).....	15
Anf. 57	Utrikesminister CARL BILDT (M)	16
Anf. 58	ORDFÖRANDEN	16
Anf. 59	Utrikesminister CARL BILDT (M)	16
Anf. 60	JONAS SJÖSTEDT (V).....	16
Anf. 61	Utrikesminister CARL BILDT (M)	17
Anf. 62	JONAS SJÖSTEDT (V).....	17
Anf. 63	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 64	Utrikesminister CARL BILDT (M)	17
Anf. 65	ÅSA ROMSON (MP)	17
Anf. 66	Utrikesminister CARL BILDT (M)	17
Anf. 67	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 68	JONAS SJÖSTEDT (V).....	18
Anf. 69	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 70	JONAS SJÖSTEDT (V).....	18
Anf. 71	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 72	ÅSA ROMSON (MP)	18
Anf. 73	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 74	Utrikesminister CARL BILDT (M)	18
Anf. 75	JONAS SJÖSTEDT (V).....	19
Anf. 76	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 77	Utrikesminister CARL BILDT (M)	19
Anf. 78	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 79	JONAS SJÖSTEDT (V).....	20
Anf. 80	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 81	JONAS SJÖSTEDT (V).....	20
Anf. 82	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 83	Utrikesminister CARL BILDT (M)	21
Anf. 84	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 85	URBAN AHLIN (S)	21
Anf. 86	JONAS SJÖSTEDT (V).....	21
Anf. 87	Utrikesminister CARL BILDT (M)	22
Anf. 88	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 89	Utrikesminister CARL BILDT (M)	22
Anf. 90	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 91	Utrikesminister CARL BILDT (M)	23
Anf. 92	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 93	Utrikesminister CARL BILDT (M)	23
Anf. 94	FREDRICK FEDERLEY (C)	23
Anf. 95	JONAS SJÖSTEDT (V).....	24
Anf. 96	URBAN AHLIN (S)	24
Anf. 97	Utrikesminister CARL BILDT (M)	24
Anf. 98	URBAN AHLIN (S)	26

Anf. 99 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	26	2010/11:4
Anf. 100 ÅSA ROMSON (MP)	27	22 oktober
Anf. 101 ORDFÖRANDEN.....	27	
Anf. 102 ÅSA ROMSON (MP)	27	
Anf. 103 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	27	
Anf. 104 FREDRICK FEDERLEY (C).....	27	
Anf. 105 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	28	
Anf. 106 JONAS SJÖSTEDT (V).....	29	
Anf. 107 ORDFÖRANDEN.....	29	
Anf. 108 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	29	
Anf. 109 URBAN AHLIN (S).....	30	
Anf. 110 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	30	
Anf. 111 URBAN AHLIN (S).....	31	
Anf. 112 ORDFÖRANDEN.....	31	
Anf. 113 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	31	
Anf. 114 ORDFÖRANDEN.....	31	
Anf. 115 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	31	
Anf. 116 FREDRICK FEDERLEY (C).....	31	
Anf. 117 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	32	
Anf. 118 URBAN AHLIN (S).....	32	
Anf. 119 FREDRICK FEDERLEY (C).....	33	
Anf. 120 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	33	
Anf. 121 ORDFÖRANDEN.....	33	
Anf. 122 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	33	
Anf. 123 JONAS SJÖSTEDT (V).....	34	
Anf. 124 ORDFÖRANDEN.....	34	
Anf. 125 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	34	
Anf. 126 ÅSA ROMSON (MP)	34	
Anf. 127 Utrikesminister CARL BILDT (M).....	34	
Anf. 128 ORDFÖRANDEN.....	34	

3 § Jordbruk och fiske..... 35

Anf. 129 ORDFÖRANDEN.....	35
Anf. 130 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	35
Anf. 131 ORDFÖRANDEN.....	35
Anf. 132 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	35
Anf. 133 ORDFÖRANDEN.....	36
Anf. 134 ÅSA ROMSON (MP)	36
Anf. 135 PYRY NIEMI (S).....	36
Anf. 136 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	36
Anf. 137 FREDRICK FEDERLEY (C).....	37
Anf. 138 PYRY NIEMI (S).....	37
Anf. 139 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	37
Anf. 140 PYRY NIEMI (S).....	37
Anf. 141 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	37
Anf. 142 PYRY NIEMI (S).....	37
Anf. 143 ORDFÖRANDEN.....	37

Anf. 144 Landsbygdsminister ESKIL	
ERLANDSSON (C).....	37
Anf. 145 ÅSA ROMSON (MP)	39
Anf. 146 PYRY NIEMI (S).....	39
Anf. 147 LARS HJÄLMERED (M).....	39
Anf. 148 Landsbygdsminister ESKIL	
ERLANDSSON (C).....	39
Anf. 149 PYRY NIEMI (S).....	40
Anf. 150 ORDFÖRANDEN	40
Anf. 151 PYRY NIEMI (S).....	40
Anf. 152 FREDRICK FEDERLEY (C)	40
Anf. 153 ORDFÖRANDEN	41
Anf. 154 ÅSA ROMSON (MP)	41
Anf. 155 Landsbygdsminister ESKIL	
ERLANDSSON (C).....	41
Anf. 156 PYRY NIEMI (S).....	42
Anf. 157 ORDFÖRANDEN	42
Anf. 158 Landsbygdsminister ESKIL	
ERLANDSSON (C).....	42
Anf. 159 JONAS SJÖSTEDT (V).....	42
Anf. 160 ÅSA ROMSON (MP)	42
Anf. 161 Landsbygdsminister ESKIL	
ERLANDSSON (C).....	43
Anf. 162 ORDFÖRANDEN	43
Anf. 163 Landsbygdsminister ESKIL	
ERLANDSSON (C).....	43
Anf. 164 JONAS SJÖSTEDT (V).....	43
Anf. 165 ORDFÖRANDEN	43
Anf. 166 Landsbygdsminister ESKIL	
ERLANDSSON (C).....	44
Anf. 167 ORDFÖRANDEN	44
Anf. 168 Landsbygdsminister ESKIL	
ERLANDSSON (C).....	44
Anf. 169 ORDFÖRANDEN	44
Anf. 170 Landsbygdsminister ESKIL	
ERLANDSSON (C).....	44
Anf. 171 ORDFÖRANDEN	44